

De dood van Jezus

Een compilatie van bewijzen uit islamitische bronnen, gezaghebbenden, moslimgeleerden en –schrijvers.

door: maulana hafiz Sher Muhammad

Uit het Oerdoe in het Engels vertaald door Zahid Aziz.
Uit het Engels naar het Nederlands vertaald door Reza Ghafoerkhan.

Voorwoord van de vertaler.

Het boek in het Oerdoe, *Wafât-i Masîh Nâsirî*, waarvan dit de Engelse vertaling is, was geschreven door maulana hafiz Sher Muhammad, de gerenommeerde geleerde en vooraanstaande internationale missionaris van de Ahmadiyya Anjuman Isha`at Islam, Lahore, Pakistan, en werd voor het eerst in oktober 1980 in Fiji uitgegeven. Een korte tijd daarvoor had de geleerde auteur mij het manuscript ervan toegezonden voor vertaling in het Engels. De vertaling die ik toen had gedaan, werd in delen gepubliceerd in de periode 1980 tot 1982 in twee tijdschriften van onze Beweging: het tweetalige *Paighami Haqq* van Fiji, en *The Islamic Review*, dat in die dagen vanuit Californië werd uitgegeven.

In 1997 zond ik deze vertaling terug en verzocht enkele leden van de Youngmen's Association van ons centrale orgaan, de Ahmadiyya Anjuman, Lahore, Pakistan, om het in computervorm over te typen. Ik ben hen dankbaar voor hun typwerk, wat zij prompt en bekwaam hebben gedaan. Daarna reviseerde ik de vertaling door die zorgvuldig te vergelijken met het in het Oerdoe uitgegeven boekje en werd toen in delen gepubliceerd in *The Light and Islamic Review* van Ohio, vanaf de maart-april 1998 tot de november-december 1999 uitgave.

Die gereviseerde vertaling is nu in de vorm van dit boekje gepubliceerd met nog enkele verbeteringen. Er is een appendix aan toegevoegd, waarin opinies over dit onderwerp geuit door enkele moslimschrijvers staan aangehaald, die verschenen nadat het werk in het Oerdoe was samengesteld.

Bij de transcriptie van Arabische (en Oerdoe-) woorden in Romeinse letters is het gebruik van diakritische tekens boven en onder bepaalde letters (bijvoorbeeld bij â, h, of th) zoveel mogelijk vermeden, vooral bij bekende woorden zoals koran en hadies (wat *qur'ân* en *hadîth* zouden moeten zijn). Er is om een volledige transliteratie uit te drukken alleen gebruik gemaakt van diakritische tekens in gevallen waarbij de betekenis van een woord besproken wordt, een uitdrukking wordt aangehaald, of wanneer de spelling van een woord, naam of titel van een woord exact dient te zijn om dubbelzinnigheid te voorkomen.

Binnen de citaten zijn er enkele gevallen waarbij een of twee extra verklarende woorden moesten worden bijgevoegd en dit is via rechte haakjes gedaan, dus []. Ronde haakjes zijn binnen de vertaalde citaten gebruikt, dus (), op die plaatsen waar het gewenst is het oorspronkelijke woord of term te tonen, alsook de vertaling ervan.

Ik hoop dat dit boek zal bewijzen dat de hoogste en vroegste bronnen van de islam duidelijk onderwijzen dat Jezus is gestorven, net zoals alle andere profeten zijn gestorven, en dat een groot aantal islamitische godsdienstgeleerden, leiders, intellectuelen en schrijvers van recente tijden, die buiten de Ahmadiyya Beweging staan, ook dezelfde zienswijze voorstaan.

Zahid Aziz
December 2001.

Inhoud

Voorwoord van de vertaler

Inleiding

De schade en nadelen van het geloof dat Jezus levend

Hoofdstuk 1:

Bewijzen uit de heilige koran

Eerste bewijs: Alle mensen leven en sterven op deze wereld

Tweede bewijs: Het fysieke leven is afhankelijk van drank en voedsel

Derde bewijs: Het menselijk lichaam onderhevig aan de tand des tijds.

Vierde bewijs: De dood van alle profeten

Vijfde bewijs: Alle 'goden' zijn dood

Zesde bewijs: Jezus' tweede komst weersprekt het Eindprofeetschap

Zevende bewijs: De heilige koran vermeldt specifiek Jezus' dood.

Achtste bewijs: De christenen dwaalden af na Jezus' dood

De betekenis van *tawaffâ*

Samenvatting.

Hoofdstuk 2:

Bewijzen uit de hadies

Eerste hadies: De betekenis van *tawaffâ*

Tweede hadies: Jezus gezien in gezelschap van de doden

Derde hadies: Jezus' nederdaling in de nacht van de *Miraadj*

Vierde hadies: Alle profeten moesten sterven

Vijfde hadies: Dood binnen een eeuw

Zesde hadies: Jezus' leeftijd vermeld als 120

Zevende hadies: Jezus dood als Mozes

Achtste hadies: De graftombe van Jezus

Negende hadies: De discussie van de heilige profeet met een christelijke delegatie

Tiende hadies: Twee verschillende beschrijvingen van Jezus

Conclusies

Hoofdstuk 3:

Bewijzen van de *Idjima* van de moslim-umma

Het gezegde van Umar

Abu Bakr's komst en rede

De reactie van de metgezellen

De metgezellen waren het eens over het overlijden van alle profeten

Hoofdstuk 4:

Opvattingen van de metgezellen

De *Galifa's*

De gezinsleden van de Heilige Profeet

Andere metgezellen van de Heilige Profeet

Hoofdstuk 5:

Geleerden uit de klassieke tijden

1. Imam Malik
2. Imam Ibn Hazm, Amawi Zahiri Qurtabi
3. Abul Hasan Ali Hajwairi (Data Ganj Bakhsh)
4. *Shaikh al-Akbar* Muhayy-ud-Din Ibn Arabi
5. Imam Ibn Taimiyya
6. *Shaikh al-Islam* Hafiz Ibn Qayyim
7. Allama Juba'i
8. Abu Hayyan
9. Allama Shaukani

Hoofdstuk 6:

Moderne Arabische en Iranese Ulama

I. GELEERDEN VAN ARABIË

1. Allama Abdul Rahman Sa'di
2. Muhammad Asad

II. EGYPTISCHE GELEERDEN

1. Muhammad Abduh
2. Allama Rashid Raza
3. Mahmud Shaltut
4. Al-Ustaz Mustafa al-Maraghi
5. Allama Muhammad Farid Wajadi
6. Ahmad Al-'Ajuz
7. Al-Ustaz Abdul Karim al-Sharif
8. Al-Ustaz Abdul Wahab al-Najjar
9. Dr. Ahmad Zaki Abu Shadi
10. Al-Ustaz 'Abbas Mahmud al-'Aqad
11. Allama Ibn Rashid al-Baghdadi

III. IRANESE GELEERDEN

1. Zain al-'Abidin
2. Mirza Abul Hasan Qa-ani Sherazi

Hoofdstuk 7:

Ulama van India en Pakistan

1. Sir Syed Ahmad Khan
2. Nawab Azam Yar Jung
3. *Tafsir Muhammadi*
4. Maulana Ashraf Ali Thanvi en Shah Rafi-ud-Din
5. Maulana Ubaidullah Sindhi
6. Maulana Abul Kalam Azad
7. *Allama* Dr. Sir Muhammad Iqbal
8. Maulana Sayyid Sulaiman Nadawi
9. Khwaja Hasan Nizami van Delhi
10. Allama Inayatullah Khan Mashriqi
11. Maulana Zafar Ali Khan
12. Allama Niyaz Fatehpuri
13. Maulana Muhammad Usman Farqleet
14. Muhammad Hasan ibn Muhammad Abbas
15. Abdullah Yusuf Ali
16. Maulana Amin Ahsan Islahi
17. Sayyid Abul 'Ala Maudoodi
18. Ghulam Ahmad Pervaiz
19. Maulana Sayyid Abdul Da'im Jalali
20. Abu Zafar Nazish Rizvi
21. Lt.-Colonel Khwaja Abdur Rashid
22. Maulvi Muhammad Ali of Jalandhar
23. Professor Ilyas Barnee
24. Khwaja Ibadullah Akhtar, B.A., van Amritsar
25. De redacteur van het maandblad *Balagh al-Quran*, Lahore

Hoofdstuk 8:

Conclusie

Hoe ontstond het geloof onder de moslims dat Jezus levend is?

1. De opvatting van Hafiz Ibn Qayyim
2. Ubaidullah Sindhi
3. Sir Syed Ahmad Khan
4. Muhammad Asad
5. Sir Muhammad Iqbal
6. Maulana Zafar Ali Khan
7. Maulana Sayyid Sulaiman Nadawi
8. De redacteur van *Tanzim Ahl-i Hadith*
9. Ghulam Ahmad Pervaiz

Appendix

1. Adil Salahi in het Saoedische nieuwsblad *Arab News*
2. Zakariya Idrees Oseni in het tijdschrift van *Rabita*
3. Imam A. Khatib op een website
4. Ahmad Von Denffer in zijn boek *Islam for Children*
5. Rahmatullah Tariq in zijn boek *Burhan-ul-Quran*

Inleiding

Het eerste punt van verschil tussen de Ahmadiyya Beweging en de algemene groep van moslims is het vraagstuk over de dood van Jezus. De gewone moslimmassa is van mening dat Jezus levend in de hemel is met zijn fysieke menselijk lichaam. In tegenstelling tot deze zienswijze gelooft zowel de Ahmadiyya Beweging onder de moslims, als die religieuze geleerden van de rest van de moslims die deze zaak hebben onderzocht, dat Jezus stierf zoals alle andere profeten.

Voordat we dit vraagstuk gedetailleerd behandelen, is het noodzakelijk om uit te weiden over de volgende punten als inleiding en achtergrond.

1. Waarom is het, in deze moderne tijden, nodig om het vraagstuk of Jezus dood is of niet ter sprake te brengen?
2. Welke schade en kwaad wordt ons geloof aangedaan door te accepteren dat Jezus nog steeds lichamelijk levend is?
3. Wat is het oordeel van de heilige koran, hadiesverslagen en de moslimse godsdienstgeleerden m.b.t. of Jezus is gestorven of nog steeds levend is?
4. Indien Jezus net als andere profeten is gestorven, hoe vestigde zich dan het geloof onder de moslims dat hij nog steeds levend is.

Wat betreft de eerste vraag, dit punt wordt naar voren gebracht door degenen die weinig interesse hebben voor de propagatie van de islam en niet de behoefte voelen de islam onder de christenen en de volgelingen van andere geloven te verspreiden en dus geen enkele moeilijkheden onder ogen hoeven te zien in het verspreiden van de boodschap van de islam. Het is een feit dat dit vraagstuk het grootste obstakel vormt op het pad van de propagatie van de islam in de christelijke wereld.

In antwoord op de tweede vraag, indien men zou geloven dat Jezus levend was met normale menselijke eigenschappen, dan zou er geen bezwaar naar boven zijn gekomen, noch zou deze geloofsopvatting enig verschil hebben uitgemaakt in de grondbeginselen van ons geloof. Echter, indien aan Jezus bepaalde attributen worden toegekend die slechts aan Allah toebehoren, dan is een dergelijke geloofsopvatting beslist tegen de heldere leerstellingen van de heilige koran. In feite is het leven van Jezus, wat men niet kan accepteren, dat leven dat door de christelijke wereld wordt gepresenteerd, als gevolg waarvan de christelijke missionarissen in staat zijn geweest honderdduizenden moslims tot het christendom te brengen vanwege de moslimse geloofsopvatting dat Jezus nog steeds levend is. De nieuwsbladen van India en Pakistan getuigen van het succes van deze aanpak van de christelijke missionarissen.

De geloofsopvattingen over Jezus met betrekking tot zijn leven en dood die de gewone moslimmassa voorstaat, zijn als volgt. Toen de joden op het punt stonden hem te kruisigen, nam Allah hem op in de hemel, levend met zijn stoffelijke lichaam, en leeft hij daar heden nog steeds. Hij heeft geen voedsel of drank nodig om te leven, noch andere levensbenodigdheden. Hij wordt niet aangetast door het verstrijken van de tijd, noch heeft zijn lichaam enige fysieke verandering ondergaan tijdens deze lange tijdsduur. Wanneer hij zal nederdalen, zal zijn leeftijd veertig jaar zijn. Hij zal nog steeds het ambt van profeet bekleden zoals hij dat voorheen deed, terwijl sommigen geloven dat hij van de rang van het profeetschap afgezet zal worden en een lid van de moslimse *umma* zal zijn. Hij zal geregeld openbaringen ontvangen en zijn missie zal de hervorming van de wereld zijn, zozeer zelfs dat het zelfs voor de *umma* van de heilige profeet Mohammed nodig is door hem hervormd te worden.

In tegenstelling hiertoe is de geloofsopvatting m.b.t. het leven en dood van onze heilige profeet Mohammed, dat toen de ongelovigen op het punt stonden hem in Mekka te doden, moest hij op deze aarde vluchten voor bescherming in de grot van Saur en was zijn dood als die van andere mensen en is hij in Medina begraven.

Wanneer we nu deze geloofsopvattingen tegenover elkaar plaatsen en vergelijken, wat blijft er dan over van de islam en hoe kunnen de moslims hun hoofden hooghouden tegenover het christendom? Zoals hazrat Mirza Ghulam Ahmad in een dichtvers schreef:

“Zij denken dat Jezus levend is tot de Dag des Oordeels,
Maar schenken deze eer niet aan hem in Medina begraven.
Zij hebben de christenen geholpen met hun eigen verklaringen.,
Zodat zelfs de aanbidders van een dode man aangemoedigd worden.”

Zoals hierboven gesteld draait de kwestie niet louter om de opvatting dat Jezus levend is, maar dat hij met bepaalde attributen levend is die hem laten delen in goddelijkheid met Allah. Dit is geheel en al *shirk*, anderen vereenzelvigen met Allah, en dergelijke verkeerde geloofsopvattingen zijn volgens de leringen van de heilige koran fataal voor de moslims.

De schade en nadelen van het geloof dat Jezus levend is.

Ten eerste, het geloof dat Jezus met zijn aardse lichaam levend in de hemel is, houdt een ontkenning in van het Goddelijke attribuut van *subhân*, dat Allah boven en vrij is van enige fysieke of stoffelijke beperkingen. Dit geloof leidt tot de erkenning dat Allah ook een stoffelijke, fysieke bestaansvorm heeft op een specifieke plaats in de hemelen, waar naartoe Jezus met zijn aardse lichaam omhoog geheven werd. Allah is echter vrij van lichaamsvorm en lokalisatie op een specifieke plaats. Dit is de reden waarom toen de ongelovigen van Mekka eisten van de heilige profeet Mohammed om 'naar de hemel op te stijgen' en 'een boek tot ons neder te brengen', Allah tegen hem zei het antwoord te geven:

"Zeg: Glorie zij mijn Heer (*subhâna Rabbî*)! Ben ik iets anders dan een sterfelijke boodschapper?" (17:93)

Dit antwoord betekent dat niet alleen het denkbeeld van het naar Allah opstijgen met het aardse lichaam tegenstrijdig is met een sterfelijk mens te zijn, maar ook leidt tot de ontkenning van Allahs attribuut van *subhâniyya*, omdat het impliceert dat Allah een fysiek, stoffelijk lichaam ergens in de fysische hemelen heeft, terwijl Allah vrij is van fysische beperkingen en zo'n geloofsopvatting tegen de meest heldere leringen van de heilige koran is.

Ten tweede, indien men gelooft dat Jezus in het bezit is van een lichaam dat voor tweeduizend jaar levend in de hemel is, zonder behoefte aan voedsel en drank, zonder andere levensbenodigdheden, en niet verandert door het verstrijken van de tijd, dan is de onbetwistbare conclusie dat hij *al'ân kamâ kâna* ('nu zoals hij was') is, en hij geen geschapen wezen is, maar de attributen van de Schepper bezit. Op deze wijze hoeven de christenen, die op geen andere wijze een bewijs van de goddelijkheid van Jezus kunnen presenteren, slechts de geloofsopvatting van de moslims naar voren te brengen dat Jezus nog steeds levend in de hemel is om hun leerstelling te ondersteunen.

Ten derde, het geloof dat Jezus levend is, is ook tegengesteld aan de beëindiging van het profeetschap. De heilige koran verklaart:

"Mohammed is niet de vader van enige mannen onder jullie, maar hij is de boodschapper van Allah en degene die een eind maakt aan de profeten (*Gâtama -n-nabiyyîn*).” (33:40)

De heilige profeet verkondigde zelf ook: *Lâ nabiyya ba`dî* ('Er is geen profeet na mij').

Indien Jezus met zijn fysieke lichaam levend in de hemel is en terug moet keren om de wereld te hervormen, dan zal hij, aangezien hij na de heilige profeet Mohammed zal verschijnen, de laatste profeet zijn, hetgeen duidelijk in tegenspraak is met de beëindiging van het profeetschap van de heilige profeet Mohammed.

Derhalve impliceert het geloof in de voorzetting van het leven van Jezus in de hemel, een leven dat niet onderworpen is aan de natuurwetten, de ontkenning van Allahs attribuut vrij te zijn van fysische grenzen, opent het de deur tot de opvatting dat Jezus Goddelijke attributen bezit en maakt het noodzakelijk de geloofsopvatting te verlaten dat de heilige profeet de Laatste Profeet was.

U kunt zien hoe deze geloofsopvatting over Jezus leidt tot een totale nietigverklaring van de grondleerstellingen van de islam. Wanneer men hem beschouwt als gestorven te zijn als alle andere profeten, dan komen geen van deze gebreken naar boven en wordt er in feite een slag toegebracht aan de verkeerde geloofsovertuiging van het christendom.

Jezus was onderworpen aan de wetten die Allah op deze wereld heeft ingesteld voor het leven en dood van alle mensen. Er bestaat geen aparte wet om hem in leven te houden. De heilige koran zegt duidelijk met betrekking tot Jezus dat hij een menselijk wezen was met alle eigenschappen die een menselijk wezen definiëren en dat hij geen enkel Goddelijk attribuut met Allah deelde, maar dat hij een dienaar van Allah was en Zijn gekozen boodschapper.

Hoofdstuk 1

Bewijzen uit de heilige koran.

De heilige koran bewijst nadrukkelijk dat Jezus is gestorven net als andere stervelingen en dat hij niet waar dan ook leeft. Het stelt duidelijk dat Jezus slechts menselijke eigenschappen bezat en geenszins goddelijk was, maar een dienaar van Allah en Zijn boodschapper. Vanaf geboorte tot dood was hij onderworpen aan alle fysieke en biologische grenzen welke Allah voor de mensen heeft bepaald.

Eerste bewijs: Alle mensen leven en sterven op deze wereld.

De profeten behoren tot het menselijk ras en zijn daarom onderworpen aan de eeuwige Goddelijke wet dat mensen leven en sterven op deze wereld. De koran stelt:

1. "Daarop (d.i. op de aarde of de fysische wereld) zult u leven, en daarop zult u sterven, en daarvan zult u worden weggenomen." (7:25)
2. "En er is voor u op de aarde een woonplaats en een voorziening voor enige tijd." (7:24)
3. "Hebben Wij niet de aarde tot zich doen aantrekken; de levenden en de doden." (77:25-26)
4. "Daaruit (d.i. de aarde) hebben Wij u geschapen en daarin zullen Wij u terugzenden en daaruit zullen Wij u ten tweede male opwekken." (20:55)

In deze verzen heeft Allah Zijn wet uiteengezet dat alle mensen hun levens zullen leiden met hun fysieke lichamen op deze wereld. Bovendien is het in strijd met de Goddelijke wet, volgens welke de profeten onderworpen moeten worden aan vervolgingen hier op deze wereld, dat Jezus naar de hemel verzezen moest worden toen hij bestreden werd door de Joden. Zijn vermeende fysieke leven in de hemel voor tweeduizend jaar zonder voedsel of drank is ook in strijd met de Goddelijke wet zoals deze uitgedrukt wordt in de bovenstaande verzen.

Tweede bewijs: Het fysieke leven is afhankelijk van voedsel en drank.

Allah heeft Zijn wet, die niet alleen van toepassing is op gewone mensen maar ook op profeten, beschreven, dat het leven afhankelijk is van voedsel en drank:

1. "En Wij hebben vóór u (O Mohammed) geen boodschappers gezonden, of zij aten waarlijkvoedsel." (25:20)
2. "En Wij gaven hun (d.i. de profeten) geen lichamen, die geen voedsel gebruikten." (21:8)

Van Jezus en zijn rechtschapen moeder wordt gezegd: "Zij beiden plachten voedsel te eten" (5:75). Indien Jezus dus geen voedsel meer eet - en alle moslims zijn van mening dat hij geen voedsel meer nuttigt in de hemel - dan kan hij niet, volgens de hierboven gestelde Goddelijke wet, levend zijn met zijn fysieke lichaam. Het lichaam heeft voedsel nodig, dus moet Jezus, die geen voedsel meer eet, dood zijn.

Derde bewijs: Het menselijk lichaam is onderhevig aan de tand des tijds.

Er is geen enkel menselijk lichaam op de wereld dat niet onderhevig is aan verandering. Het levende lichaam moet steeds noodzakelijkerwijze veranderen. De koran stelt:

1. "En Wij hebben aan geen sterveling vóór u een eeuwig blijven (*gulûd*) geschonken. Indien u sterft, zullen zij blijven (*gâlidûn*)?" (21:34)
2. "Zij (d.i. de profeten) bleven niet voor eeuwig (*gâlidîn*)."

Met betrekking tot de betekenis van het woord *gulûd* (hierboven vertaald als *voor eeuwig blijven*) zegt het befaamde lexicon van de koran van Imam Raghîb:

"*Gulûd* is dat een ding immuun is voor verval en zich in een onveranderde toestand voortzet. De Arabieren noemen een dergelijk ding *gulûd* ... d.i. voortduren in één toestand, niet onderworpen aan verandering." (p.153-154)

Volgens de Arabische lexicografie duidt *gulûd* derhalve het voortduren in een en dezelfde toestand aan, zonder dat er verandering of verval optreedt. In de bovenstaande verzen wordt de Goddelijke wet uitgelegd dat elk persoon aangetast wordt door het verstrijken van de tijd. Eerst is hij een kind, dan een volwassene, vervolgens bejaard en uiteindelijk sterft hij. Dit wordt bevestigd door vele andere verzen, zoals:

1. "Allah is Hij, Die jullie uit een zwakke toestand heeft geschapen; vervolgens heeft Hij jullie na zwakheid kracht gegeven; vervolgens heeft Hij na kracht zwakheid en grijze haren bepaald." (30:54)
2. "En onder jullie is hij, die tot het slechtste deel van het leven (d.i. hoge leeftijd) wordt gebracht, zodat hij, na kennis, niets weet." (22:5)
3. "En aan wie Wij een lang leven geven, brengen Wij tot een lage staat in schepping terug. Begrijpen zij niet?" (36:68)

Hier wordt een algemene wet van Allah voorgelegd, waarop geen mens een uitzondering vormt. Vanaf de kindertijd groeit een persoon fysiek om zijn volledige ontwikkeling te bereiken. Daarna begint hij achteruit te gaan en bereikt uiteindelijk zijn 'tweede kinderjaren' wanneer hij al zijn vroegere verworvenheden verliest.

Indien we stellen dat Jezus zal terugkeren op deze wereld, dan zal hij 2000 jaar oud zijn en dus, volgens de bovenstaande Goddelijke wet, te oud zijn om wat dan ook te kunnen doen. Het is in feite zeker dat onder deze wet Jezus zeer lang geleden is gestorven.

Vierde bewijs: De dood van alle profeten.

1. "De Messias, de zoon van Maria, is slechts een boodschapper - boodschappers zijn inderdaad vóór hem gestorven." (5:75)
2. "En Mohammed is slechts een boodschapper - inderdaad zijn boodschappers vóór hem gestorven. Indien hij dan sterft of gedood wordt, zult jullie je dan op jullie hielen omkeren?" (3:143).

Hier verklaart het tweede vers het eerste. Beide verzen staan in gelijksoortige bewoordingen, het eerste verwijzende naar Jezus en het tweede naar de heilige profeet Mohammed. Het oordeel van de koran is hier zeer duidelijk voor iemand die de waarheid zoekt. Het eerste vers stelt expliciet dat alle profeten vóór Jezus waren gestorven – en alle moslims aanvaarden dit. In het tweede vers worden dezelfde woorden gebruikt om te zeggen dat alle profeten vóór de heilige profeet Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) waren gestorven. Aangezien er feitelijk geen profeet opgestaan is tussen Jezus en de heilige profeet, kan het tweede vers alleen geopenbaard zijn om specifiek aan te tonen dat Jezus was gestorven. De klassieke werken van de Arabische grammatica zeggen ons dat vanwege het lidwoord *al* (de), het woord 'boodschappers' (*al-rusul*, lett. 'de boodschappers') in de twee bovenstaande verzen in werkelijkheid betekent 'alle boodschappers' (zie *Bahr al-Muhit*, vol. 3, p. 68).

Betekenis van *galâ*.

Men dient eraan te denken dat het woord *galâ* (hierboven vertaald als 'gestorven') in de verleden tijd zonder een voorzetsel, indien gebruikt voor mensen, verwijst naar hun dood (zie *Lisan al-Arab* en *Aqrab al-Mawarad*). Ook in de koran, wanneer ook de woorden *qad galat* zonder het voorzetsel *ilâ* worden gebruikt voor welke persoon ook, is de betekenis dat zij heengegaan en gestorven zijn en niet op deze wereld zullen terugkeren. Bijvoorbeeld:

1. "Dit is een volk dat is heengegaan (*qad galat*)." (2:134)
2. "Waarvoor andere volken zijn heengegaan (*qad galat*)." (13:30)
3. "Onder volken, die voor hen zijn heengegaan (*qad galat*)." (46:18)
4. "Zo was de handelwijze van Allah met degenen die voorheen zijn heengegaan (*galat*)." (33:38)

Bij hun interpretatie van de twee verzen over de profeten vóór Jezus en de Heilige Profeet hebben de commentatoren in het algemeen dezelfde betekenis toegepast:

"De Heilige Profeet zou de wereld verlaten zoals de vorige profeten dat hadden gedaan, door een natuurlijke dood of moord."

(*Qanwa ala Baidawi*, vol. 3, p. 124)

In feite verduidelijkt het vers over de Heilige Profeet (3:143) zelf de betekenis van *galâ* (het heengaan van alle vorige profeten) door de woorden "indien hij sterft of gedood wordt" te gebruiken met betrekking tot hem. Klaarblijkelijk moet het 'heengaan' van alle vorige profeten ook via ene of het andere zijn gebeurd, namelijk door 'sterven' of 'gedood worden'.

Vijfde bewijs: Alle 'goden' zijn dood.

Allen die als goden worden genomen naast de Ene God worden door de koran beschreven als 'dood':

"En degenen die zij buiten Allah aanroepen, hebben niets geschapen, terwijl zij zelf geschapen zijn geschapen. (Zij zijn) dood, niet levend. En zij weten niet wanneer zij opgewekt zullen worden." (16:20-21).

En wat betreft Jezus die als God wordt aangenomen, getuigt de koran zelf:

"Voorzeker geloven zij niet die zeggen: Allah, Hij is de Messias, de zoon van Maria." (5:72).

Deze verzen bewijzen afdoende dat Jezus, die door een groot gedeelte van de mensheid als een 'God' wordt aangenomen en die door hen de 'Here Jezus' wordt genoemd, dood moet zijn geweest toen deze verzen werden geopenbaard. Anders zou deze uitzondering hier vermeld zijn geweest. Na *amwât*, wat betekent '(zij zijn) dood', verduidelijken de woorden *ghaira ahyâ*, wat betekent 'niet levend', de kwestie helemaal en bevestigen opnieuw de dood van deze 'goden'.

Zesde bewijs: Jezus' tweede komst weerspreekt het Eindprofeetschap.

Jezus' wederkomst op deze wereld zal het beginsel van het Eindprofeetschap schenden, omdat de heilige profeet Mohammed (v.z.m.h.) de allerlaatste profeet is volgens dit beginsel. De koran zegt:

"Mohammed is niet de vader van iemand van jullie mannen, maar hij is de boodschapper van Allah en de laatste der profeten." (33:40)

Aangezien de Heilige Profeet de laatste profeet (*Gatam an-nabiyyin*) is, is het noodzakelijk dat er na hem geen enkele profeet meer mag verschijnen, geen nieuwe noch een vorige. Net zoals de komst van een nieuwe profeet het Eindprofeetschap zou schenden, zo zou ook de komst van een vorige profeet dit doen, omdat de Laatste Profeet hij is, die verschijnt na alle andere profeten. Wanneer Jezus komt na de Heilige Profeet, zou hij (Jezus) de Laatste Profeet, de *Gatam an-nabiyyin*, zijn.

Het is ook onjuist om te beweren dat Jezus bij zijn vermeende tweede komst geen profeet (*nabi*) zal zijn, daar de koran zegt:

"Jezus zei: Ik ben een dienaar van Allah. Hij heeft mij het Boek gegeven en mij tot een profeet gemaakt, en heeft mij gezegend waar ik ook ben." (19: 30-31)

Indien hij dus zou terugkeren op deze wereld, dan zou hij nog steeds een profeet zijn. Zijn komst zonder profeetschap zou zinloos zijn, omdat de taak van leiderschap van de moslims (*Imamat*) en opvolgerschap van de Heilige Profeet (*Gilafat*) alleen uitgeoefend kan worden door een lid van de moslimgemeenschap. Het blijft derhalve bewezen dat Jezus is gestorven zoals alle andere profeten en dat de heilige profeet Mohammed (v.z.m.h.) de laatste profeet is.

Zevende bewijs: De heilige koran vermeldt specifiek Jezus' dood.

Na zovele algemene beginselen uiteengezet te hebben over het onderwerp van leven en dood, is het niet noodzakelijk dat de heilige koran zou spreken over de dood van Jezus in het bijzonder. Niettemin heeft de Almachtige God specifiek Jezus' dood vermeld in de koran. Toen de joden slaagden in hun plannen om Jezus tot kruisiging veroordeeld te krijgen, bad hij tot Allah om verlossing van dit lot en werd door Hem als volgt beantwoord:

"O Jezus! Ik zal u doen sterven, en u in Mijn tegenwoordigheid verheffen, en u van degenen zuiveren die niet geloven en degenen die u volgen boven degenen plaatsen die niet geloven tot de Dag der Opstanding." (3:54)

Hier heeft Allah Jezus vier dingen beloofd:

1. "U doen sterven" (*tawaffâ*), d.w.z. Jezus zou niet gedood worden door de joden, maar hij zou een natuurlijke dood sterven.
2. "U in Mijn tegenwoordigheid verheffen" (*raf'a*), d.w.z. hij zou niet gekruisigd worden, hetgeen de Joden trachtten te bewerkstelligen om zo te bewijzen dat hij vervloekt was maar integendeel zou hij Goddelijke nabijheid ontvangen. In feite is *raf'a* het tegenovergestelde van *wad'a*, waarbij het tweede betekent 'ontering' en het eerste 'eerbetoon'.
3. "U van degenen zuiveren die niet geloven" (*tathîr*), d.w.z. hij zou verschoond worden van de joodse aantijgingen tegen hem, zoals dit door de heilige profeet Mohammed was gedaan.
4. "Degenen die u volgen boven degenen plaatsen die niet geloven tot de Dag der Opstanding", d.w.z. zijn volgelingen zouden voor altijd de overhand hebben boven de verwerpers van hem.

Het bovenstaande vers bewijst dat Jezus is gestorven, omdat *raf'a* (verheffing tot Allah's tegenwoordigheid) slechts na de dood wordt verkregen wanneer alle stoffelijke sluiers zijn verwijderd. Aan ieder rechtschapen persoon wordt *raf'a* tot Allah geschonken na zijn dood. De Heilige Profeet heeft gezegd:

"Wanneer een gelovige de dood nadert, komen engelen tot hem. Aldus, indien hij rechtschapen is, zeggen zij: 'O zuivere ziel! Gaat heen, u was in een zuiver lichaam' ... Aldus treedt die zuivere ziel naar buiten, vervolgens voeren zij hem naar de hemelen en haar poorten zijn voor hem geopend."
(*Mishkat, Kitab al-Jana'iz*).

Wanneer een rechtschapen individu sterft, voeren de engelen dus zijn *ziel* naar de hemel. Exact hetzelfde vond plaats in het geval van Jezus, zodat het na zijn dood zijn *ziel* was die naar de hemel werd verheven en hij zich voegde bij de rangen van de rechtschapenen onder de doden.

Zo vervulde Allah opeenvolgend alle bovenstaande beloften: Hij redde Jezus uit de handen van de joden en verleende hem uiteindelijk een natuurlijke dood; na zijn dood eerde Allah zijn ziel met Goddelijke nabijheid; Hij verschoonde hem via de heilige profeet Mohammed (v.z.m.h.) van de joodse aantijgingen tegen hem en Hij gaf de volgelingen van Jezus de overhand boven degenen die hem verwerpen.

Achtste bewijs: De christenen dwaalden af na Jezus' dood.

De uitspraak van Jezus op de Dag des Oordeels dat zijn volk hem tot een 'God' zou maken *na* zijn dood, is als volgt opgenomen in de heilige koran:

"En als Allah zal zeggen: O Jezus, zoon van Maria! Heeft u tot de mensen gezegd: neem mij en mijn moeder als twee goden buiten Allah, zal hij zeggen: Glorie zij U, het betaamde mij niet datgene te zeggen, waartoe ik geen recht had (te zeggen); indien ik het gezegd had, zou U het inderdaad geweten hebben; U weet wat in mijn gemoed is en ik weet niet wat in Uw gemoed is; waarlijk U bent de Kenner van het Ongeziene. Ik heb hun niets gezegd dan wat U mij heeft geboden: Dien Allah, mijn Heer en uw Heer, *en ik was getuige van hen zolang ik onder hen was, maar toen U mij deed sterven, was U de Waker over hen, en U bent Getuige van alle dingen.*" (5:116-117).

Deze passage bewijst het volgende:

1. Jezus zal ontkennen dat hij de huidige foutieve Christelijke leerstelling van zijn goddelijkheid predikt e.
2. Hij zal de leringen die hij werkelijk onderwees aan zijn volk bevestigen;
3. Zolang Jezus onder zijn volk aanwezig was, hingen zijn volgelingen de correcte geloofsopvattingen aan;
4. Het was na Jezus' *tawaffâ* (hierboven vertaald als 'U deed mij sterven') dat hun geloofsopvattingen werden beoedeld.

De betekenis van *tawaffâ*.

De Arabische lexica vertellen ons dat *tawaffâ* *Alâhu fulân*, d.i. 'Allah verrichtte de handeling van *tawaffâ* bij iemand', betekent dat Allah zijn ziel nam en hem deed sterven. Dit is de betekenis die wordt gegeven in *Taj al Arus*, *Al-Qamus*, *Surah*, *Asas al-Balaghah*, *Al-Sihah* en *Kulliyat Abi al-Baqa*.

In het bovenstaande vers spreekt Jezus over twee verschillende tijdsperioden. Van de eerste wordt gewag gemaakt via de woorden "zolang ik onder hen was", en de tweede toen slechts "U de Waker over hen was", waarbij 'hen' het volk van Jezus is, de christenen. De eerste periode (die van Jezus' aanwezigheid onder zijn volk) ging over in de tweede periode (dat slechts Allah en niet Jezus hun Waker is) als het gevolg van *tawaffaitanî*, of 'toen U mij (Jezus) deed sterven'.

Volgens het bovenstaande vers nu hingen de Christenen de juiste geloofsopvattingen aan in de eerste periode en verkeerde opvattingen in de tweede. Zoals de koran ons herhaaldelijk vertelt, en zoals alle moslimsgeloven, werden de christelijke geloofsopvattingen onzuiver (of met andere woorden, de tweede periode was aangevangen) ten tijde van de komst van de Heilige Profeet. Jezus was dus dood op dat moment, daar de tweede periode moest komen na *tawaffaitanî*, oftewel de dood van Jezus.

Samenvatting.

Volgens de Heilige koran bekleedt Jezus niet meer dan de volgende drie posities:

1. Hij is een sterveling onder de stervelingen;
2. Hij is Allah's profeet onder de profeten;
3. Hij is een van degenen die als god aanbeden worden door bepaalde mensen.

De joden geloven hij een gewone sterveling is, terwijl de christenen hem aanbidden. De moslims accepteren hem als een van Allah's profeten. De koran bewijst dat Jezus dood is met betrekking tot elke van de drie bovenstaande posities.

1. Jezus als een gewone sterveling:

De koran stelt:

"Wij hebben vóór u (O Mohammed) geen sterveling gemaakt voor altijd te blijven. Indien u sterft, zullen zij (de tegenstanders) blijven?" (21:34)

Dit vers laat zien dat het menselijk lichaam nooit immuun is voor veranderingen en dat het moet leven en sterven hier op deze wereld. Aangezien Jezus ook sterfelijk was, moet ook hij onderworpen zijn geweest aan de wetten die Allah voor de mensen heeft ingesteld. Derhalve is hij onder de koranische wet "iedere ziel zal de dood smaken", gestorven.

2. Jezus als profeet:

"En Mohammed is slechts een boodschapper - boodschappers zijn reeds vóór hem gestorven." (3:143)

Dit vers bewijst de dood van alle vorige boodschappers ten tijde van zijn openbaring. Jezus was dus op dat moment dood.

3. Jezus als vermeende Godheid:

Met betrekking tot al diegenen die buiten Allah tot goden zijn genomen, zegt de koran ons:

"(Zij zijn) dood, niet levend. En zij weten niet wanneer zij zullen worden opgewekt." (16:21)

Het is alom bekend, en ook de koran bevestigt het, dat de Christenen geloven dat Jezus goddelijk is en hem aanroepen in hun gebeden. Volgens het bovenstaande vers is Jezus dus dood en 'zal hen niet antwoorden tot aan de Dag des Oordeels'.

Derhalve is het geheel en afdoende bewezen dat Jezus reeds lang geleden is gestorven en het geloof in zijn voortdurende leven is tegen de meest heldere leringen van de heilige koran.

Hoofdstuk 2

Bewijzen uit de Hadies

Wij hebben vanuit talrijke verzen uit de heilige koran aangetoond dat Jezus niet levend is in de hemel, maar dat hij in zijn eigen tijd stierf zoals ook de andere profeten deden. Er zou daarom geen twijfel moeten resten in de gedachten van elk oprecht en waarheidlievend persoon omtrent deze kwestie. Maar teneinde degenen die naar de waarheid zoeken meer voldoening te geven, bieden wij nu enkele gezegdes (hadiesverslagen) aan van de heilige profeet Mohammed, die uiteraard de ontvanger van de koranische openbaring en de voornaamste commentator daarvan was, om dermate grondig een oordeel te vellen over dit vraagstuk, dat iedere moslim, stuk voor stuk, voor dit oordeel zal moeten buigen.

Eerste hadies: De betekenis van *tawaffâ*.

"Van Ibn Abbas is overgeleverd dat de Heilige Profeet tijdens een preek heeft gezegd: O mensen! Jullie zullen tot jullie Heer vergaderd worden (op de Dag des Oordeels) ... en sommige mensen van mijn *umma* zullen opgepakt worden en naar de hel worden gesleept. Ik zal zeggen: 'O Heer, maar dit zijn mijn mensen.' Het antwoord zal zijn: 'U weet niet wat zij na u deden'. Dan zal ik zeggen zoals die rechtschapen dienaar van Allah (d.i. Jezus) zei: '*Ik was getuige van hen zolang ik onder hen was, maar toen U mij deed sterven (tawaffaitanî), was U de Waker over hen*'."

(Bukhari, *Kitab al-Tafsir*, onder *Surah Al-Ma'idah*)

De laatste woorden van de Heilige Profeet ("Ik was getuige van hen ...") zijn genomen uit het vers 5:117 van de heilige koran, waar Jezus wordt aangehaald die met exact dezelfde woorden antwoord geeft op de Dag des Oordeels. Alle moslims zijn het erover eens dat toen deze woorden door de Heilige Profeet werden gebruikt in bovenstaande hadiesverslag, de betekenis van het daarin voorkomende *tawaffaitanî* "U deed mij sterven" was. Klaarblijkelijk hebben ze dus dezelfde betekenis toen ze door Jezus werden gebruikt, d.w.z. Jezus was door te sterven van zijn volk weggenomen, niet door levend opgestegen te zijn naar de hemel.

Tweede hadies: Jezus gezien in gezelschap van de doden.

Verschillende hadiesverslagen rapporteren over de *Miraadj* van de Heilige Profeet:

“Adam is in de eerste hemel ... Jozef is in de tweede hemel en zijn neven Yahya (Johannes de Doper) en Jezus zijn in de derde hemel, en Idris is in de vierde hemel.”

(*Kanz al-Ummal*, vol. 6, p. 120)

De Heilige Profeet (v.z.m.h.) zag Yahya en Jezus *op dezelfde plaats* en aangezien de eerste, en inderdaad iedere profeet die werd gezien, dood is, zo moet ook Jezus dood zijn.¹

De bovenstaande hadies wordt bevestigd door een andere die ons vertelt dat de Heilige Profeet tijdens het visioen van de *Miraadj* de zielen van alle vorige profeten ontmoette (zie *Tafsir Ibn Hathir*, Urdu ed., gepub. in Karachi, Vol. 3, p. 18).

Derde hadies: Jezus' 'nederdaling' in de nacht van de Miraadj.

Een hadies over de *Miraadj* vertelt:

“Vervolgens daalde de Heilige Profeet neder te Jeruzalem tezamen met alle andere profeten. Op het tijdstip van het gebed ging hij hen allen voor in het gebed.”

(*Tafsir Ibn Kathrr*, Oerdoe editie, vol. 3, p. 23)

Onder “alle” profeten wordt ook Jezus gerekend.² Zou hij, anders dan de andere profeten, fysiek levend zijn geweest in de hemel, dan zou zijn ‘nederdaling’ geschied zijn met zijn stoffelijke lichaam. In dat geval zou hij voor de *tweede keer* ten hemel opgestegen moeten zijn geweest. De koran vermeldt echter slechts één *raf'a* (‘verheffing’ wat misverstaan wordt als ‘ten hemel opstijgen’) van Jezus!

Dit probleem doemt niet op indien wij geloven, zoals vanuit verschillende hadiesverslagen over de *Miraadj* duidelijk is, dat Jezus zich in dezelfde toestand bevond (nl. dood) als alle andere profeten die werden gezien tijdens het visioen.

Vierde hadies: Alle profeten moesten sterven.

Tijdens zijn laatste ziekte, gedurende welke hij stierf, betrad de heilige profeet Mohammed de moskee gesteund door twee mannen om het volgende te zeggen:

“O mensen! Ik heb gehoord dat jullie de dood van jullie Profeet vrezen. Heeft ooit enige profeet vóór mij voortgeleefd, zodat ook van mij verwacht mag worden dat ik onder jullie zal voortleven? Luister! Ik sta op het punt mijn Heer te ontmoeten, en ook jullie zullen dit doen. Derhalve gebied ik jullie de eerste *muhađjirs* goed te behandelen”

(*Al-Anwar al-Muhammadiyya min-al-Mawahib al-Ladinya*, Egypte, p. 317).

Deze hadies stelt de betekenis van de drie koranverzen vast:

“Mohammed is slechts een boodschapper, inderdaad zijn de boodschappers voor hem heengegaan.” (3:143)

“En Wij hebben voor u (O Mohammed) geen sterveling gemaakt eeuwig voort te leven” (21:34), en

“Noch leefden zij (de profeten) eeuwig voort.” (21:8)

Indien *één enkele profeet* nog steeds in leven was, dan zou de Heilige Profeet de bovenstaande woorden niet kunnen hebben geuit. Jezus was dus op dat moment dood.

¹ Dat de Heilige Profeet Yahya en Jezus zag op dezelfde plaats in de hemel, zie ook *Bukhari, Kitab al-Ambiya* (Boek der Profeten), het verslag van Malik ibn Sa'Sa'a, en in *Muslim, Kitab al-Iman* (Boek van Geloof), het verslag van Anas ibn Malik.

² Dat alle profeten baden achter de heilige profeet Mohammed, zie ook *Muslim, Kitab al-Iman* (Boek van Geloof), hoofdstuk ‘De nachtelijke reis van de Boodschapper van Allah naar de hemel en het verrichten van de verplichte gebeden’, het verslag van Abu Huraira.

Vijfde hadies: Dood binnen een eeuw.

1. "Er is heden niemand in leven, of hij zal dood zijn voordat er honderd jaar is voorbijgegaan."
(*Muslim, Kitab al-Faza'il, Kanz al-Ummal*, vol. 7, p. 170).
2. "De Heilige Profeet heeft gezegd: 'Allah stuurt elke honderd jaar een wind die de ziel van elke gelovige wegvoert'. Deze hadies is betrouwbaar in overlevering."
(*Mustadrak*, vol. 4, p. 475)

Deze hadies toont aan dat iedereen die in leven was ten tijde van de Heilige Profeet binnen honderd jaar stierven. Indien Jezus in leven was (in de hemel zoals verondersteld), dan zou ook hij binnen die periode zijn gestorven.

Zesde hadies: Jezus' leeftijd vermeld als 120.

"Aisja (moge Allah's tevredenheid met haar zijn) zei dat tijdens zijn ziekte, toen hij stierf, de Heilige Profeet zei: 'Ieder jaar herhaalde Gabriël samen met mij de heilige koran, maar dit jaar heeft hij dat tweemaal gedaan. Hij heeft mij medegedeeld dat er geen profeet is, of hij leeft half zo lang als degene die hem voorging. En hij vertelde mij dat Jezus honderd en twintig jaar leefde, en ik zie dat ik op het punt sta deze wereld met zestig jaar te verlaten'."
(*Hujjaj al-Kiramah*, p. 428; *Kanz al-Ummal*, vol. 6, p. 160, van Hazrat Fatima; en *Mawahib al-Ladinya*, Vol.1, p. 42).

De *Tabarani* zeggen m.b.t. deze hadies: "Zijn overleveringen zijn betrouwbaar en het is opgetekend in een verschillend aantal versies". Deze hadies biedt geheel geen ruimte voor twijfel. Niet alleen verkondigt het Jezus' dood, maar geeft het ook zijn leeftijd aan als 120 jaar. En het is overgeleverd via minstens drie bronnen; van Aisja, Ibn Umar en Fatima. Deze hadies is derhalve betrouwbaar en een zeer duidelijk bewijs van Jezus' dood.

Zevende hadies: Jezus dood als Mozes.

1. De heilige profeet Mohammed heeft gezegd: "Indien Mozes of Jezus in leven waren, dan zouden zij mij moeten volgen."
(*Al-Yawaqit wa-l-Jawahir*, p. 24; *Fath al-Bayan*, Vol.2, p. 246; *Tafsir Ibn Kathir*, onder vers 81 van *Al-i Imran*)
2. "Indien Jezus in leven was, dan zou hij mij moeten volgen."
(*Sharh Fiqh Akbar*, Egypt. ed., p. 99)
3. "No. 19: Indien Mozes en Jezus levend waren, dan zouden zij slechts mij moeten volgen."
(Engelse tekst van *Al-Islam*, gepub. door de Fiji Muslim Organization, vol. 4, okt. 1974)

De bovenstaande hadiesverslagen laten duidelijk zien dat de Heilige Profeet zowel Mozes als Jezus als dood beschouwde.

Achtste hadies: De graftombe van Jezus.

De Heilige Profeet heeft gezegd:

"Moge de vloek van Allah rusten op de joden en de christenen, die de graven van hun profeten tot plaatsen van aanbidding hebben gemaakt"
(*Bukhari, Kitab al-Salat*, hoofdstuk 'Moeten de graven van de afgodendienaren van de *Jahiliyya* opgegraven worden en door moskeeën worden vervangen?')

De Heilige Profeet zei dit omdat hij hevig verlangde dat de moslimshet kwaad zouden mijden dat zij de graftombe van hun profeet tot een plaats van aanbidding zouden maken, zoals de joden en christenen hadden gedaan met de graven van hun profeten. De joden hadden talrijke profeten, maar de profeet die werkelijk wordt erkend door de christenen is er maar één – Jezus. Deze hadies toont aan dat de Heilige Profeet geloofde dat Jezus een graftombe had. En in feite is dit de plaats waar Jezus was ondergebracht na verwijderd te zijn van het kruis (totdat hij herstelde van zijn wonden) en die door de christenen zeer wordt vereerd. Klaarblijkelijk steeg Jezus volgens deze hadies niet op ten hemel.

Negende hadies: De discussie van de heilige profeet met een christelijke delegatie.

"Toen een delegatie van zestig man van het (christelijke) volk van Najran bij de Heilige Profeet kwam, discussieerde hun hoogste priester met hem over de positie van Jezus en vroeg hem wie de vader van Jezus was. De Heilige Profeet zei: 'Weet u niet dat de zoon de vader gelijkt?' Zij antwoordden: 'Ja'. Hij zei: '*A lastum ta'lamûna anna Rabbanâ lâ yamûtu wa anna 'Îsâ 'alaihi-l-fân*', (d.i. Weten jullie niet dat onze Heer nooit sterft terwijl Jezus is heengegaan."
(*Asbab al-Nuzul*, Imam Abu al-Hasan Ali ibn Ahmad al-Wahidi van Neshapur, gepub. in Egypte, p.53).

Welke getuigenis kan duidelijker zijn dat Jezus is gestorven dan dit gezegde van de gezegende tong van de Heilige Profeet!

Tiende hadies: Twee verschillende beschrijvingen van Jezus.

In Bukhari staan twee verschillende fysieke beschrijvingen opgenomen van Jezus – een betrekking hebbende op de vroegere Messias en de ander op de Messias, wiens komst in een latere periode is voorspeld:

Tijdens de *Miraadj*, toen de Messias werd gezien door de Heilige Profeet tezamen met Mozes, Abraham en andere profeten, werd hij als volgt door hem beschreven:

1. "Ik zag Jezus. Hij was een man met een roodachtige gelaatskleur."
(*Bukhari, Kitab al-Ambiya*, hoofdstuk 'Allahs gezegde: Is het verhaal van Mozes tot jullie gekomen.')
2. "Ik zag Jezus, Mozes en Abraham. Jezus had een roodachtige gelaatskleur, krullend haar en een brede borst."
(*Ibid.*, hoofdstuk 'Vermeld Maria in het Boek')

Uit deze twee hadiesverslagen is het duidelijk dat met Jezus, die tezamen met Abraham en Mozes werd gezien, de Israëlitische profeet wordt bedoeld. Hij had een rode gelaatskleur en krullend haar.

Bukhari heeft echter ook een hadiesverslag opgenomen waarin de Heilige Profeet een droom van hem verhaalt over de toekomst:

"In een slaaptoestand zag ik mijzelf rondgaan om de Ka'ba en ik zag een man met een witachtige gelaatskleur met sluik haar. Ik vroeg wie hij was. Zij zeiden: Dit is de Messias, zoon van Maria."
(*Bukhari, Kitab al-Ambiya*, zoals in (2) hierboven; en ook *Bukhari, Kitab al-Fitn*, hoofdstuk: 'Vermelding van de Dadj-djaal')

Waar Jezus genoemd wordt tezamen met Abraham en Mozes wordt hij beschreven als een persoon met *een roodachtige gelaatskleur en krullend haar*, maar daar waar hij gezien wordt met de *Dadj-djaal* in een droom over de toekomst, wordt gezegd dat hij *een witachtige gelaatskleur met sluik haar* heeft. Klaarblijkelijk zijn deze twee verschillende beschrijvingen niet van toepassing op een en dezelfde persoon. Jezus, de Israëlitische profeet, die door de Heilige Profeet gezien werd tijdens het visioen van de *Miraadj*, en de Messias die in een latere periode moest verschijnen om de kwade *Dadj-djaal* te verslaan, zijn twee verschillende personen.

De Israëlitische Messias, Jezus, is gestorven, zoals gezegdes van de heilige profeet Mohammed duidelijk maken. En de Messias wiens komst in een latere periode was voorspeld door de Heilige Profeet, zou uit de moslimgemeenschap komen en geen Israëlitische profeet zijn. Dit wordt bevestigd door de volgende drie hadiesverslagen:

1. *'Ulamâ'u ummatî ka-ambiyâ'i Banî Isrâ'îl*, d.i. 'De geleerden van mijn gemeenschap zijn als de profeten der Israëlieten.'
2. *Innahû Galîfatî fî ummatî mim-ba'dî*, d.i. 'Waarlijk hij (de komende Messias) is mijn *galifa* na mij in mijn gemeenschap'.
3. *Fa'amma-kum min-kum*, d.i. Hij zal jullie Imam zijn uit jullie midden".

Conclusies

Uit alle hierboven aangehaalde hadiesverslagen kan men de volgende conclusies trekken:

Hadies 1: De Heilige Profeet Mohammed heeft verwezen naar zijn eigen dood door de woorden *falammâ tawaffaitanî* te gebruiken. Aangezien deze zelfde woorden ook in de heilige koran gebruikt worden met betrekking tot Jezus, bewijst dit dat ook hij is gestorven.

Hadies 2: In de nacht van de grote *Miraadj* zag de Heilige Profeet Jezus en Yahya (Johannes de Doper) samen op dezelfde plaats. Dat Yahya dood was, toont aan dat ook Jezus dood was. De Heilige Profeet ontmoette niet de stoffelijke lichamen, maar de zielen van de profeten tijdens de gebeurtenis van de *Miraadj*.

Hadies 3: In de nacht van de *Miraadj* ging de heilige profeet Mohammed alle profeten, inclusief Jezus, voor in het gebed in de moskee te Jeruzalem. Dit toont aan dat Jezus dood was, anders zou hij fysiek zijn nedergedaald naar Jeruzalem en vervolgens voor de *tweede maal* ten hemel zijn opgestegen –

hetgeen niemand gelooft. Dit visioen van het voorgaan van alle vorige profeten in het gebed, duidt aan dat de Heilige Profeet de *Gatam al-Ambiya* was en degene aan wie de volgelingen van die profeten nu gehoorzaamheid verschuldigd zijn.

- Hadies 4:** De Heilige Profeet vroeg aan zijn metgezellen *wie dan ook* van alle vorige profeten voortleefde, zodat men ook van hem kon verwachten verder te leven. Indien Jezus nog leefde, dan kon de Heilige Profeet dit argument niet gebruikt hebben. Of zijn metgezellen zouden geantwoord hebben, dat omdat Jezus nog leefde, de Heilige Profeet ook niet hoefde te sterven. Dit toont aan dat de Heilige Profeet en zijn metgezellen geloofden dat Jezus dood was.
- Hadies 5:** De Heilige Profeet deed de profetie dat alle op dat moment levende gelovigen binnen honderd jaar dood zouden zijn. Indien dus zelfs Jezus toen nog leefde, dan zou hij in die aangegeven periode overlijden.
- Hadies 6:** Net zoals de leeftijden van de verschillende profeten zoals Mozes, David, Salomo etc, zijn opgenomen in de Hadies, zo is ook de leeftijd van Jezus genoteerd in een hadies als zijnde 120 jaar.
- Hadies 7:** Indien Jezus in leven was, dan kon de Heilige Profeet niet gezegd hebben: "Mozes en Jezus zouden mijn volgelingen zijn geweest *indien zij nog leefden*."
- Hadies 8:** De Heilige Profeet heeft verwezen naar de graftombe van Jezus.
- Hadies 9:** De discussie van de Heilige Profeet met de christelijke delegatie uit Najrar toont aan dat hij geloofde dat Jezus dood was.
- Hadies 10:** In Bukhari zijn twee verschillende uiterlijke beschrijvingen van Jezus opgenomen: een waarin hij samen met andere profeten gezien werd tijdens de *Miraadj*; en een ander waarin hij gezien werd tijdens een rondgang om de Ka`ba met de *Dadj-djaal* in een droom van de Heilige Profeet, betrekking hebbende op latere tijden, d.w.z. in de verre toekomst. Dit bewijst dat Jezus, de Israëlitische profeet, dood was, omdat de Messias van de latere tijden een andere persoon moest zijn. Men dient op te merken dat profetieën altijd geïnterpreteerd moeten worden en niet noodzakelijkerwijze exact letterlijk vervuld hoeven te worden. De reden hiervan is dat wanneer er aan een profeet of andere rechtschapen personen toekomstige gebeurtenissen worden getoond door de Almachtige God, dan gebeurt dit in de vorm van dromen of visioenen die zij met hun geestelijke - niet hun stoffelijke – ogen zien. Alle heilige geschriften zijn het erover eens dat de meeste dromen en visioenen interpretatie vereisen. Dit geldt ook voor de profetieën van de Heilige Profeet aangaande de 'nederdaling van de Messias', *Dadj-djaal*, Gog en Magog, de *Dabbât al-ard*, etc.

Enkel en alleen omdat er profetieën bestaan die spreken van de "komst" van de Messias, kan men daaruit niet concluderen dat Jezus nog steeds in leven is, terwijl aan de andere kant talrijke verzen van de koran en vele hadiesverslagen met kracht verklaren dat *Jezus niet levend is maar dood*, en dat zelfs zijn leeftijd is gegeven als 120 jaar.

Hoofdstuk 3

Bewijzen van de *Idjma* van de moslim-umma

Volgens het moslimse geloof is na de heilige koran en de hadies de consensus van de moslimgemeenschap (de *Idjma* van de *umma*) een beslissend argument dat elke moslim moet accepteren. Na vanuit de koran en de hadies bewezen te hebben dat Jezus in zijn eigen tijd een natuurlijke dood is gestorven, is het dus van belang om te bekijken welke beslissing, expliciet of impliciet, de *Idjma* in dit verband heeft gegeven.

Het gezegde van Umar.

Na de dood van de heilige profeet Mohammed besliste de eerste *Idjma*, waar alle metgezellen van de Heilige Profeet deel van uitmaakten, deze zelfde kwestie over de dood van Jezus. Alle autoriteiten, d.i. verzamelaars van hadies, commentatoren van de koran en historici, stellen vast dat toen de Heilige Profeet was gestorven, Umar (moge Allah tevreden met hem zijn) begon te zeggen:

"De Boodschapper van Allah is niet gestorven en zal niet sterven, totdat Allah alle huichelaars doodt."
(*Dur Mansur*, vol. 4, p. 318)

"De huichelaars zeggen dat de Boodschapper van Allah (v.z.m.h.) is gestorven. Maar hij is niet gestorven. Hij is weggegaan om zijn Heer te zien, net zoals Mozes deed toen hij veertig dagen van zijn volk wegbleef en daarna

terugkeerde en men dacht dat hij was gestorven. Bij Allah! De Boodschapper van Allah zal ook zeker terugkeren zoals Mozes terugkeerde en de handen en voeten afhakte van degenen die zeiden dat hij dood was.”
(*Sirat Ibn Hisham*, Egypte, vol. 3, p. 464)

De komst en rede van Abu Bakr.

We zien in de hadies dat Abu Bakr (moge Allah tevreden zijn met hem) arriveerde, de Heilige Profeet zag en:

“Hij nam de bedekking van zijn gezicht, boog zich voorover, kuste hem, hilde en zei: ‘Ik zou mijn vader voor u geven, O Profeet van Allah. Allah zou u nooit tweemaal de dood geven en u bent de dood gestorven die Allah voor u heeft bestemd.’ Abu Salmah zegt: Ibn Abbas zei tegen mij dat Abu Bakr naar buiten kwam en Umar tot de mensen sprak. Hij zei tegen hem om te gaan zitten, maar hij weigerde. Hij zei het nogmaals en nog steeds weigerde hij. Toen reciteerde Abu Bakr de *Kalima Shahada* en de mensen richtten hun aandacht naar hem en verlieten Umar.”

(*Bukhari, Kitab al-Jana'iz*, hoofdstuk 3; *Kitab al-Maghazi*, hoofdstuk ‘Ziekte van de Heilige Profeet’)

Toen verkondigde hazrat Abu Bakr:

“Wie onder jullie Mohammed aanbidt, Mohammed is inderdaad gestorven. Maar wie Allah aanbidt, Allah leeft voor eeuwig voort en sterft nooit. Allah zegt: ‘Mohammed is slechts een boodschapper; inderdaad zijn boodschappers voor hem gestorven ...’ (de koran 3:144).”

(*Bukhari*, zoals in bovenstaande verwijzing)

De reactie van de metgezellen.

Bukhari verslaat:

“Bij Allah, het was alsof de mensen niet wisten dat Allah dit vers had geopenbaard totdat Abu Bakr het reciteerde. (Het was alsof) de mensen het toen van hem te weten kwamen; en wie het ook hoorde, hij reciteerde dit vers (d.i. ‘Mohammed is slechts een boodschapper; inderdaad zijn boodschappers voor hem gestorven ...’).”

(*Bukhari*, zoals in bovenstaande verwijzing)

Hazrat Umar verhaalde:

“Ik was zo geschokt dat mijn benen mij niet meer konden houden en op de grond viel toen ik hem het (d.i. het vers) hoorde reciteren dat de Heilige Profeet inderdaad was gestorven.”

(*Bukhari, Kitab al-Maghazi*, bovenaangehaalde hoofdstuk)

De metgezellen waren het eens over de dood van alle profeten.

Umar's bewering dat de Heilige Profeet slechts weggegaan was om de Heer te bezoeken en zou terugkeren, werd door Abu Bakr weersproken, die bewees dat *alle* vorige profeten waren gestorven – en bijgevolg ook de Heilige Profeet. Indien Umar, of enig andere metgezel, had geloofd dat Jezus levend in de hemel was, dan zouden zij zich zeker uitgesproken hebben tegen de conclusie van Abu Bakr uit het vers dat *alle* profeten dood waren. Dit toont aan dat geen van de metgezellen zich zelfs inbeeldden dat Jezus, of enig andere profeet, nog steeds levend was en niet was gestorven.

Dit voorval stelt de consensus van de metgezellen - de eerste *Idjma* na de Heilige Profeet – vast dat *alle profeten dood zijn*. Het toont ook de onjuistheid aan van alle afzonderlijke verslagen die aan bepaalde metgezellen worden toegeschreven dat Jezus levend in de hemel is, want dergelijke afwijkende verslagen zijn strijdig met de koran, de hadies en de *Idjma* van de metgezellen en moeten daarom verworpen worden.

De Imam des Tijds, hazrat Mirza Ghulam Ahmad, heeft exact hetzelfde geschreven.:

“Van geen enkele metgezel is opgetekend dit argument, naar voren gebracht door hazrat Abu Bakr dat de dood van alle vorige profeten bewijst, ontkend te hebben. En dit ondanks het feit dat alle metgezellen daar aanwezig waren. Zij allen zwegen na het argument gehoord te hebben. Dit bewijst dat alle metgezellen het over dit punt eens waren; een dergelijke overeenstemming vormt een afdoend bewijs en kan niet verkeerd zijn.”

(*Tiryaq al-Qulub*, p. 285, teken no. 72)

Hoofdstuk 4

Opvattingen van de metgezellen.

Na vanuit de heilige koran en de gezegdes van de heilige profeet Mohammed (v.z.m.h.) bewezen te hebben dat Jezus net als andere profeten is gestorven, en na aangetoond te hebben dat ook de metgezellen unaniem met deze conclusie instemden als de allereerste *Idjma* na de dood van de Heilige Profeet, wenden we ons nu tot de opvattingen van de vooraanstaande figuren in de moslimgeschiedenis, vanaf de tijd van de belangrijke metgezellen, via de midden-klassieke tijden, rechtstreeks tot het heden, en tonen we aan dat ook zij dezelfde mening voorstonden. In dit hoofdstuk citeren we de uitspraken van afzonderlijke metgezellen van de Heilige Profeet.

De Galifa's.

1. Hazrat Abu Bakr Siddiq, moge Allah tevreden zijn met hem, heeft gezegd:

*Aina Mûsâ, aina `Îsâ, aina Yahyâ, aina Nûh
Anta yâ Siddîq `âsin, tub ila-l-Maula-l-Jalîl.*

Waar is Mozes, waar is Jezus, waar is Yahya, waar is Noach? [d.w.z. zij zijn allen gestorven]
En u, O zondaar Siddiq, wend u zich berouwvol tot uw Glorieuze Heer.

2. Hazrat Ali moge Allah tevreden zijn met hem, heeft gezegd:

*Al-mautu lâ wâlidan wa lâ waladan
Hâza-s-sabîlu ilâ an la tarâ ahad.*

*Kâna nabiyyan wa lam yaghlud li-ummihi
Lau gallada-lîlahu galdan qablahû galada.*

"De dood spaart vader noch zoon,
Het is het pad dat zich om niemand bekommert.

Hij (de Heilige Profeet) was een profeet,
En toch bleef hij niet voor altijd bij zijn *umma*.

Indien Allah iemand vóór hem voor altijd had laten leven,
Dan zou ook hij (de Heilige Profeet) voor altijd hebben geleefd."

De gezinsleden van de Heilige Profeet.

1. Hazrat Aisja, moge Allah tevreden zijn met haar, levert over van de heilige profeet Mohammed:

"Jezus, de zoon van Maria, leefde tot de leeftijd van 120 jaar."
(*Hujjaj al-Kiramah*, p. 428)

Alle vertellers van deze hadies zijn betrouwbaar. (Ibid.)

2. Hazrat Fatima, moge Allah tevreden zijn met haar, levert over van de heilige profeet Mohammed:

"Jezus, de zoon van Maria, leefde tot de leeftijd van 120 jaar."
(*Kanz al-Ummal*, vol. 6, p. 120)

3. Hazrat Imam Hasan beklom het preekgestoelte na het martelaarschap van hazrat Ali en zei:

"O mensen! Deze nacht is een man gestorven wiens status niet door vroegere en niet door latere generaties bereikt kan worden. De Boodschapper van Allah stuurde hem altijd naar het strijdveld en aan zijn linkerkant was Gabriël en aan zijn linkerkant Michaël en hij keerde niet terug zonder overwinning. En hij heeft slechts zevenhonderd dirham nagelaten, waarmee hij een slaaf wilde kopen. Hij stierf in de nacht waarop de ziel van Jezus, zoon van Maria, opgenomen werd, dat is de zevenentwintigste van Ramadan."
(*Tabaqat Kabir*, vol. 3, p. 26)

De gezinsleden van de Heilige Profeet maakten dus niet alleen de leeftijd van Jezus bekend toen hij stierf, maar maakten ook duidelijk dat het zijn ziel was, *niet zijn lichaam*, die naar de hemel werd gevoerd en dat hij op de zevenentwintigste van Ramadan stierf.

Andere metgezellen van de Heilige Profeet.

1. Uitleg gevende van het koranische vers, "O Jezus, ik zal u doen sterven (*mutawaffi-ka*)", is van Ibn Abbas opgetekend gezegd te hebben:

"Ibn Abbas heeft gezegd: *mutawaffi-ka* betekent 'Ik zal u doen sterven (*mumîtu-ka*)'." (Bukhari, *Kitab al-Tafsir*, onder vers 5:110)

2. "In de *Mustadrak* (een hadiesverzameling) staat opgetekend van Ibn Umar dat Jezus tot de leeftijd van 120 jaar leefde. Het staat ook zo in de *Asabah*."

(*Tafsir Kamalain*)

3. De metgezel en dichter Hasan Ibn Sabit zong:

*Wa lau kânata-d-dunyâ qadîman bi-ahlihâ
Lakâna rasûlu-llâhi fihâ mu gladâ.*

"Indien enig volk op de wereld voor altijd erop kon leven,
Dan zou zeker de Boodschapper van Allah voor altijd erop hebben geleefd."

*Kunta-s-sawâda linâzirî fa`amî `alaika-n-nâzir
Man shâ'a ba`da-ka fa-l yamut fa`alaika kuntu uhâzir.*

"U (O Profeet) was het pupil van mijn oog,
Met uw dood heeft mijn oog zijn blik verloren.
Wie na u achterblijft, laat hem sterven,
Want ik vreesde slechts uw heengaan."

Hoofdstuk 5

Geleerden uit de klassieke tijden

1. Imam Malik

Met betrekking tot Imam Malik, een van de vier Imams van jurisprudentie (*fiqh*), staat geschreven:

i. "Terwijl de meeste mensen geloven dat Jezus niet is gestorven, heeft Malik gezegd dat hij is gestorven." (*Majma Bihar al-Anwar*, vol. 1, p. 286)

ii. "In de *Utbiyya* staat geschreven dat Malik heeft gezegd dat Jezus, de zoon van Maria, is gestorven." (*Ikmal al-Ikmal*, commentaar van *Muslim*, vol. 1. p. 265)

2. Imam Ibn Hazm, Amawi Zahiri Qurtabi

Hij schreef:

"Jezus, vrede zij met hem, was noch gedood, noch gekruisigd, maar Allah deed hem sterven en verhief hem. De Almachtige heeft gezegd: 'Zij doodden hem niet, noch kruisigden hem', en, 'Ik zal u doen sterven en u verheffen', en, 'Ik (Jezus) was getuige van hen zolang ik onder hen was, maar toen U mij deed sterven, was U de Waker over hen', en, 'Allah neemt de zielen (*yatawaffâ*) ten tijde van de dood'. Er zijn dus twee soorten van *wafât*: slaap en dood. Jezus verwees in zijn woorden, 'Toen U mij deed sterven (*falammâ tawaffaita-nî*)', niet naar slaap, maar het is correct dat hij met *wafât* dood bedoelde." (*Mahalli fi-Fiqh*, p. 23)

Over hem staat geschreven:

"Imam Ibn Hazm nam het vers in zijn voor de hand liggende betekenis en geloofde in zijn (Jezus') dood." (*Jalalain*, onder vers 3:55)

3. Abul Hasan Ali Hajwari (Data Ganj Bakhsh)

Hij schrijft:

"De Boodschapper van Allah zei dat hij in de nacht van de *Miraadj* Adam, Jozef, Mozes, Aaron, Jezus en Abraham zag in de hemelen. Ongetwijfeld waren dat hun zielen." (*Kashf al-Mahjub*, hoofdstuk *Al-Kalam fir-Ruh*, p. 204)

4. *Shaikh al-Akbar* Muhayy ud-Din Ibn Arabi

In zijn koranische commentaar schrijft hij:

“De verheffing (*raf*) van Jezus betekent dat ten tijde van het scheiden zijn ziel van de lagere wereld naar de hogere wereld werd verheven. En dat hij zich in de vierde hemel bevond, duidt erop dat de bron van het welzijn van zijn ziel de geestelijkheid van die zonnehemel is, die het hart van de wereld gelijkt en zijn plaats van terugkeer is daar naartoe. Die geestelijkheid is een licht dat de hemel met zijn liefde verlicht en het schijnen van de stralen op zijn ziel gebeurt op zijn aanzet. En aangezien de plaats van terugkeer van Jezus naar de werkelijke rustplaats is en zijn ware ontplooiing niet kan bereiken, zal zijn (Jezus’) nederdaling in de latere tijden in een ander lichaam zijn.” (Commentaar van het vers, ‘Allah verhief hem tot zich’, p. 65)

5. *Imam Ibn Taimiyya*

Taqi ud-Din Abul Abbas ibn Hakim ibn Abdussalam, bekend als *Imam Ibn Taimiyya*, heeft geschreven:

“Allah heeft medegedeeld aangaande de Messias dat hij de mensen vertelde om alleen Allah, ‘mijn Heer en jullie Heer’, te aanbidden; en hij was getuige van hen zolang hij onder hen was, maar na zijn dood (*wafât*) was alleen Allah de Waker over hen. Indien dus bepaalde mensen hem verkeerd hebben overgeleverd, of zijn woorden verkeerd hebben uitgelegd, of opzettelijk de godsdienst die hij bracht hebben veranderd, dan kan de Messias niet daarvoor verantwoordelijk worden gehouden, want hij was slechts een boodschapper wiens taak het was de boodschap over te brengen.”

(*Al-Jawwab as-Sahih liman baddala din al-Masih*, vol. 2, p. 280)

6. *Shaikh al-Islam* Hafiz Ibn Qayyim

Shams ud-Din Abu Abdullah Muhammad ibn Abi Bakr, bekend als *Hafiz Ibn Qayyim* heeft geschreven:

i. “Wat betreft hetgeen verteld wordt over de Messias, dat hij op de leeftijd van 33 jaar naar de hemel opgeheven werd, is hiervoor geen deugdelijke autoriteit waartoe men zich kan wenden.”

(*Zad al-Ma`ad*, vol. 1, p. 20)

ii. “Met uitzondering van de heilige profeet Mohammed, een persoon bereikt de hemel met zijn geest alleen na de dood en scheiding van het lichaam, en dus gingen de geesten van alle profeten alleen na de dood en scheiding van het lichaam naar de hemel.”

(*Ibid.*, p. 304)

7. *Allama* Juba’i

Van hem is opgetekend te hebben gezegd:

“Dit vers toont aan dat Allah Jezus deed sterven (*amâta*) en zijn dood teweegbracht (*tawaffâ-hu*) en hem tot Zich verhief.”

(Commentaar *Majma al-Bayan*, vol. 1, onder het vers *Falammâ tawaffaita-nî*)

8. *Abu Hayyan*

Imam Asir ud-Din Muhammad ibn Yusuf ibn Ali al-Andalasi, bekend als *Abu Hayyan Nahwi*, schrijft:

“Dit vers toont aan dat Allah Jezus deed sterven (*tawaffâ-hu wafât al-maut*) voordat Hij hem verhief.”

(*Bahr al-Muhit*, vol. 4, p. 4)

9. *Allama* Shaukani

Imam Muhammad ibn Ali ibn Muhammad ibn Abdullah, bekend als *Allama Shaukani*, heeft geschreven:

“Men zegt dat dit vers aantoont dat Allah Jezus deed sterven voordat Hij hem verhief.”

(*Fath al-Qadir Qalimi*, p. 4)

Hoofdstuk 6

Moderne Arabische en Iranese Ulama

I. Geleerden van Arabië

1. Allama Abdul Rahman Sa'di

In zijn koranische commentaar schrijft hij:

“Allah eerde Jezus door zijn discipelen zich over de wereld te laten verspreiden, tijdens zijn leven en na zijn dood (*mamât*).”

(*Tafsir al-Manan*, uitgegeven te Mekka)

2. Muhammad Asad

In *The Message of Quran*, uitgegeven door de *Moslim World League* van Mekka in 1964, vertaalt de auteur, Muhammad Asad, het vers 3:55 van de koran in de volgende Engelse woorden (in Nederlands vertaald):

“Zie! God zei: O Jezus! Waarlijk, Ik zal u doen sterven (*I shall cause thee to die*) en u tot Mij verheffen.”

Vers 5:117 is weergegeven als:

“En ik was getuige van wat zij deden zolang in onder hen verkeerde; maar sinds U mij deed sterven (*since Thou hast caused me to die*), bent U alleen hun waker. Want U bent getuige van elk ding.”

In de voetnoot van vers 4:157 verduidelijkt de vertaler:

“De koran ontkent dus categorisch het verhaal over de kruisiging van Jezus. Er bestaan onder de moslims vele fantasierijke verhalen die ons vertellen dat God op het laatste moment Jezus verving door een persoon die sterk op hem leek (volgens sommige verhalen was die persoon Judas), die zo in zijn plaats werd gekruisigd. Geen van deze verhalen vinden echter de geringste ondersteuning in de koran of de authentieke tradities en de verhalen die in dit verband door de klassieke commentatoren van de koran worden voortgebracht, moeten derhalve verworpen worden.”

De volgende voetnoot bevat de verklaring:

“Nergens in de koran is er enige rechtvaardiging voor de populaire opvatting van vele moslims dat God Jezus lichamelijk naar de hemel heeft ‘opgenomen’.”

II. Egyptische geleerden

1. Muhammad Abduh

De beroemde Egyptische reformist Mufti Muhammad Abduh geloofde dat Jezus was gestorven:

i. “In de *Tafsir al-Manar* heeft de leraar en Imam (Muhammad Abduh), na de voor de hand liggende betekenis van het vers genomen te hebben, gesteld dat *tawaffâ* zijn klaarblijkelijke betekenis draagt, nl. doen sterven. De verheffing (*raf'a*) komt daarna, en het is een geestelijke verheffing.”

(*Qasas al-Anbiya*, door Abdul Wahab al-Najar, p. 428)

ii. “*Tawaffâ* betekent hier ‘doen sterven’, zoals in de voor de hand liggende en begrijpelijke betekenis.”

(*Al-Manar*)

2. Allama Sashid Raza

Deze beroemde discipel van Mufti Muhammad Abduh schrijft:

“Aldus is de vlucht van Jezus naar India en zijn dood in dat land niet tegen rede en verstand.”

(*Quranic Commentary*, door Al-Sayyid Rashid Raza, vol. 6, p. 42-43)

3. Mahmud Shaltut

De vorige Mufti van Egypte en ex-rector van de wereldberoemde Al-Azhar universiteit te Cairo schrijft:

i. “Er is geen autoriteit in de koran of de soenna die het hart tevreden kan stellen over de opvatting dat Jezus met zijn lichaam naar de hemel werd opgenomen en dat hij daar nog steeds leeft en dat hij in de laatste dagen op aarde zal nederdalen.”

(*Al-Fatawa*, uitgegeven door *Al-Idara al-Ama li-l-Saqafat al-Islamiyya bi-l-Azhar*, p. 52-58)

ii. "De koranische verzen in dit verband duiden aan dat Allah aan Jezus had beloofd dat Hij hem op het bestemde tijdstip zou doen sterven en hem tot Zich zou verheffen en hem tegen de ongelovigen zou beschermen. Deze belofte werd vervuld. Zijn vijanden konden hem niet doden, noch kruisigen; in plaats daarvan deed Allah hem sterven aan het einde van zijn bestemde termijn en verhief hem tot Zich."
(Ibid.)

4. Al-Ustaz Mustafa al-Marighi

i. Commentaar gevende op het vers, *Yâ `Îsâ innî mutawaffika*, merkt hij op:

"In dit vers staat de blijde tijding van zijn (Jezus') ontsnapping aan hun (de joden) samenzwering en dat zijn leven zijn bestemde termijn zou bereiken. Zij zouden niet in staat zijn hem te schaden zoals zij via hun kwade plannen van zins waren. *Tawaffâ* betekent de normale dood, en *raf'a* (verheffing) is voor de geest na de dood. De betekenis is, 'Ik zal u doen sterven (*mumîtu-ka*), en na de dood (*maut*) zal Ik u op een verheven positie in Mijn tegenwoordigheid plaatsen', zoals Allah heeft gezegd over de profeet Idris: 'Hij verhief hem tot een hoge positie'."
(*Tafsir al-Maraghi*, vol. 3, p. 165)

ii. In uitleg op het vers 3:144 van de koran, schrijft hij:

"Het betekent dat Mohammed slechts een sterveling is. Er waren vóór hem boodschappers geweest en zij stierven, en sommigen, zoals Zacharias en Yahya, werden vermoord. Voor niemand van hen was bepaald zij voor eeuwig zouden leven. Wanneer hij (de heilige profeet Mohammed) dus sterft, zoals Mozes, Jezus en andere profeten zijn gestorven ..."
(Ibid., vol. 4, p. 87)

5. Allama Muhammad Farid Wajadi

Hij haalt de meningen van enkele onderzoeksgeleerden aan, zoals:

"Anderen hebben gezegd dat Allah Jezus deed sterven, net zoals Hij mensen gewoonlijk doet sterven. Vervolgens werd zijn geest tot Allah verheven zoals aangetoond wordt door de woorden: *Innî mutawaffika wa râfi`u-ka ilayya*."
(*Da'irat ul-Mu`arif*, Islamich Encyclopedia, vol. 6, p. 784)

6. Ahmad Al-'Ajuz

Deze beroemde Libanese geleerde schrijft:

"Jezus stierf zekerlijk op aarde volgens Allah's woorden, *innî mutawaffika*, wat betekent 'Ik zal u doen sterven (*mumîtu-ka*)'. De dood (*maut*) is iets wat onomstotelijk plaatsvindt, zoals Allah heeft gezegd via de tong van Jezus: 'Vrede zij met mij op de dag dat ik ben geboren en op de dag dat ik sterf'. "
(*Getekend*: Ahmad al-'Ajuz)

7. Al-Ustaz Abdul Karim al-Sharif

"Zoals de koran vermeldt, deed Allah de Messias fysiek sterven en verhief hem tot Zich en reinigde hem, net zoals Hij ons doet sterven, ons tot Zich verheft en ons reinigt."
(*Al-Nafkhat al-Ula min al-Ta'wil*)

8. Al-Ustaz Abdul Wahab Al-Najjar

Hij becommentarieert het koranische vers, *Kuntu `alaihîm shahîdam-mâ dumtu fîhim* (5:117), als volgt:

"Jezus waakte over zijn volgelingen en spoorde hen aan tot het goede tot zijn dood (*wafât*). Daarna was Allah de Waker over hen."
(*Qasas al-Anbiya*, 4^e ed., 1956)

9. Dr. Ahmad Zaki Abu Shadi

In zijn artikel *Hal al-Qur'an Mu'jiza* (Is de koran een wonder?), schrijft hij:

"Het is een welbekende leerstelling van de islam dat Allah overal is en dat Hij het licht van de hemel en de aarde is. De woorden 'Hij verhief hem (Jezus) tot Zich', hebben dus niet de fysieke betekenis dat Hij hem naar de hemel optilde zoals de christelijke geloofsovertuiging is. ... *Raf'a* betekent hier redden en eren, in tegenstelling tot een schandelijk dood aan het kruis op de manier waarop misdadigers worden geëxecuteerd. Andere interpretaties die sommige moslimcommentatoren toepassen lijken meer op poëzie dan op gezonde logica en de betrouwbaarheid van de deskundigheid van deze commentatoren is nogal beperkt."
(*Al-Mawahib Azar*, Argentinië, maart 1955)

10. Al-Ustaz 'Abbas Mahmud al-'Aqad

Deze beroemde literaire persoonlijkheid van Egypte schrijft:

"In dit verband is er een historisch verslag dat niet genegeerd kan worden, omdat het grote aandacht verdient. Dit verslag heeft betrekking op de graftombe die men in het Khanyargebied van de hoofdstad van Kasjmier aantreft en bekend staat als het graf van de Profeet, of het graf van Jezus. In het boek *Tarikh al-A'zami*, ongeveer 200 jaar geleden geschreven, staat opgetekend dat het graf dat van een profeet is Yuz Asaf genaamd. De mensen van Kasjmier leveren van hun voorouders over dat deze profeet tweeduizend jaar geleden in dat land kwam." (*Hayat al-Masih fi l-Tarikh wa Kushuf al-Asr al-Hadith*, p. 213)

11. Allama Ibn Rashid al-Bagdadi

In een lofdicht over de heilige profeet Mohammed schrijft hij:

*Mahaunâ bi-ka al-adyân lau 'âsha rusulunâ
la-jâ'a-ka 'Îsâ tâbi'an wa Kalîm.*

"Via u werden alle godsdiensten verdrongen,
waren de vorige profeten in leven,
dan waren Jezus en Mozes uw volgelingen."
(*Diwan Ma'dan al-Adafat*, uitgegeven te Beirut, p. 28)

III. Iranese geleerden

1. Zain al-'Abidin

Iran's beroemde godsdienstgeleerde Zain al-'Abidin, wiens koranische commentaar met steun van de Iranese regering werd uitgegeven, vertaalt hierin het vers, *Ya 'Îsâ innî mutawaffika*, in de betekenis dat Jezus' ziel en niet zijn lichaam naar Allah's tegenwoordigheid werd verheven. (vol. 1, p. 268)

2. Mirza Abul Hasan Qa'ani Sherazi

In een dichtvers schrijft hij:

"Jezus is naar de hemel gegaan,
maar heeft zijn aardse lichaam hier gelaten."

Hoofdstuk 7

Ulama van India en Pakistan

1. Sir Syed Ahmad Khan

Deze vermaarde negentiende-eeuwse moslimonderwijzer, sociaal hervormer, godsdienstgeleerde en stichter van de Ali Garh Muslim University heeft geschreven:

i. "We moeten ons nu tot de heilige koran wenden om te zien wat die zegt. De koran maakt op vier plaatsen gewag van de dood van Jezus ... Ten eerste in soera *Al Imran*, ten tweede in soera *Ma'ida*, ... ten derde in soera *Maryam* ... ten vierde in soera *Nisa*. Jezus was niet door de joden gedood, maar hij stierf een natuurlijke dood en God verhief hem in rang en status ... Vanuit de eerste drie verzen is het duidelijk dat Jezus een natuurlijke dood stierf. Echter, aangezien de *Ulama* de christenen hebben gevolgd door te aanvaarden dat Jezus levend naar de hemel was gegaan, voordat in de koran te hebben gekeken, hebben zij daarom geprobeerd bepaalde woorden in deze verzen naar hun ondeugdelijke opvattingen te interpreteren." (*Tafsir Ahmadi*, door Syed Ahmad Khan, vol. 2, p. 48)

ii. Verwijzende naar de uitdrukking '*hierin*' (Arabisch: *bihî*) in het vers: "En er is niemand van de Mensen van het Boek of hij zal hierin geloven vóór zijn dood" (4:159), wat in het algemeen genomen wordt in de betekenis van *in hem* (d.w.z. in Jezus), schrijft Sir Syed:

"Dit wijst op de woorden, 'En hun uitspraak: wij hebben de Messias gedood' [4:157], en op hun uitspraak en niet op de Messias. Dit betekent dus: Alle Mensen van het Boek zullen, vóór hun dood, geloven dat Jezus was gedood. Daarna wordt gezegd: 'En op de Dag des Oordeels zal hij (d.i. Jezus) een getuige zijn tegen hen'. Het woord '*alâ* [tegen] is gebruikt om verlies of schade aan te geven. De betekenis is dus dat op de Dag des Oordeels Jezus een getuige zal zijn tegen hun geloofsopvattingen." (*Maktub Sir Syed*, no. 2, p. 48)

“Jezus bracht zijn vroege leven door met van de ene naar de andere plaats te verhuizen. Zijn latere leven was niet erg lang, want hij was 33 jaar toen hij stierf en op dat moment waren er slechts 70 mensen die in hem geloofden.” (The Ali Garh Magazine, *Intikhab*, no. 1971, p. 48)

2. Nawab Azam Yar Jung

Dit was de beroemde Maulvi Charagh Ali. Hij schrijft:

“ ‘En hun uitspraak, wij hebben de Messias, Jezus, de zoon van Maria, de boodschapper van Allah, gedood; zij doodden hem niet, noch veroorzaakten zij zijn dood aan het kruis (*wa mâ qatalû-hu wa mâ salabû-hu*)’ [de koran 4:157]. Er waren twee methoden om mensen te executeren. De eerste was kruisiging, toegepast bij degenen die schuldig waren aan gruwelijke misdaden en bij slaven, waarbij het slachtoffer, na drie of vier dagen te hebben gehangen, stierf van honger, dorst, hitte, pijn van de wonden en een verstoorde bloedcirculatie. De tweede methode was een onmiddellijke executie, die uit twee vormen bestond: 1. doodsteniging. 2. onthoofding met een zwaard.”

“Dit is waarom de heilige koran beide soorten van executie ontkent, d.w.z. Jezus werd niet doodgestenigd of onthoofd, noch werd hij door kruisiging gedood. Men dient op te merken dat de joden geloven dat Jezus in eerste instantie werd gestenigd, en de christenen zeggen dat hij stierf door kruisiging. De koran verwijst naar deze beide beweringen met de woorden *wa mâ qatalû-hu wa mâ salabû-hu*, d.w.z. zij doodden hem niet door steniging, noch door kruisiging. Dit betekent niet dat Jezus niet aan het kruis werd genageld, want de handen aan het kruis te hebben genageld, de voeten eraan te hebben gebonden en vervolgens drie uur later eraf te zijn gehaald, is niet voldoende om de dood te veroorzaken. Wat bedoeld wordt is de ontkenning van *dood door kruisiging*. *Walâkin shubbiha la-hum* betekent dat het hen zo toescheen; en het gebeurde op deze wijze, zodat Jezus dood leek voor de mensen die hem kruisigden, omdat Jezus, die de vorige nacht de hele nacht wakker was gebleven en onder hevige emoties en pijn had geleden, flauw was gevallen of bewusteloos was geraakt. Hierdoor dachten zij dat hij was gestorven. Omdat het echter bewolkt was (Matteüs 27:45, Markus 10:23, Lukas 23:44), leed hij niet in de zon en hij werd ook spoedig van het kruis verwijderd en was hij dus niet ernstig gedeerd.”

“De commentatoren hebben in het algemeen in uitleg van het bovenstaande geschreven dat de uiterlijke gelijkenis van Jezus op een of andere persoon werd geworpen. Dit is belachelijk, want indien het mocht gebeuren dat wanneer we een bepaalde persoon zien en hij in werkelijkheid iemand anders is op wie zijn uiterlijke gelijkenis is geworpen, dan worden allerlei zaken met betrekking tot iemands identiteit twijfelachtig en is er geen zekerheid meer omtrent huwelijk, echtscheiding of eigendomsrechten. Indien men aanneemt dat het woord *shubbiha* (het, of hij, leek als zodanig) naar Jezus verwijst, dat is het een fout, omdat Jezus dan *mushabbahu bihi* [iemand die gemaakt wordt op iemand anders te lijken], niet *mushabbahu* [iemand die iemand anders maakt hetzelfde te lijken]. En indien men aanneemt dat *shubbiha* verwijst naar die denkbeeldige, fictieve persoon, van wie wordt verondersteld gekruisigd te zijn in plaats van Jezus, dan treft men in de koran geen enkele vermelding aan van een dergelijke persoon.”

“ ‘En degenen die daaromtrent verschillen, verkeren in twijfel daarover; zij hebben geen kennis ervan, maar volgen slechts gissingen’ [de koran 4:157]. Dat wil zeggen, die mensen die verklaringen verzinnen omtrent de kruisiging van Jezus verkeren in twijfel en uiten slechts vermoedens. In paragraaf 16 hierboven hebben we beschreven wat dit meningsverschil was. Ten eerste, de joden beweerden dat zij Jezus hadden gedood. Ten tweede, de christenen geloven dat hij was gekruisigd. Ten derde, er bestaat de opvatting van sekten zoals de Basilideeërs en de Korinthiërs dat Jozef Simon in zijn plaats werd gekruisigd. Ten vierde is er de mening van Barnabas dat Judas Iscariot in de plaats van Jezus werd gekruisigd. De koran verklaart al deze opvattingen tot gissingen.”

“ ‘Zij doodden hem voorzeker niet’ [4:157], d.w.z. hij werd niet op de juiste wijze gedood zoals het gedaan behoorde te worden, of, het was niet zeker dat hij was gedood. Hoe kon hij zeker zijn gedood wanneer hij slechts drie uren aan het kruis was gebleven, hetgeen niet voldoende is om de dood te veroorzaken.”

“*Bal rafa’a-hu-ilâhu ilai-hi* (4:158), integendeel, God verhief hem tot Zich. Dit is net als de uitspraak van Abraham: ‘Ik vliedt naar mijn Heer’ (37:99); of wat m.b.t. de Emigranten wordt gezegd: ‘En wie van zijn huis uitgaat, vliedende tot Allah’ (4:100). Deze uitdrukking is gebruikt bij wijze van het eren en waardigheid toekennen van iemand en het betekent niet dat men zag dat de betreffende persoon letterlijk de wolken invloog naar de hemel en ergens in de hemel zat. Er zijn geen gronden voor dergelijke denkbeelden.”

“Naderhand stierf Jezus inderdaad, zoals de koran elders mededeelt: ‘O Jezus, Ik zal u doen sterven (*mutawaffi-ka*) en u tot Mij verheffen (*râfi’u-ka ilayya*)’ (3:54). In uitleg van dit vers hebben de commentatoren veel besluiteloosheid en aarzeling getoond en hebben in feite de leesvolgorde omgedraaid: *râfi’u-ka ilayya wa mutawaffi-ka*. Dit zijn echter niet de koranische bewoordingen. Op een andere plaats is het zelfs duidelijker: ‘Toen U mij deed sterven, was U de Waker over hen’ (5:117). Jezus zal tot God zeggen dat nadat Hij hem deed sterven, Hij de Waker over zijn volgelingen was. Deze beide verzen maken gewag van *wafât* en dit bewijst duidelijk de dood (*maut*): ‘Allah neemt de zielen (*yatawaffa-l-anfus*) ten tijde van hun dood (*maut*)’ (39:42). Er wordt dus zeer duidelijk van zijn dood gesproken. Wat betreft waar en wanneer hij is gestorven, is dit niet bekend, net zoals het niet bekend

is wat er met Maria is gebeurd ondanks het feit dat Jezus haar onder de hoede plaatste van zijn discipel Johannes, die, hoewel hij een schrijver was, nooit iets over haar heeft geschreven. Jezus zelf ging naar een afgelegen dorp, verborgen voor zijn vijanden.”

(*Intikhab Mazamin Tahzib al-Ikhlaq*, vol. 3, p. 211-222, 1896)

3. Tafsir Muhammadi

In zijn werk in het Punjabi schrijft Maulvi Hafiz Muhammad van Lakhu Kay in een dichtvers:

i. “Zonder twijfel lijkt de zoon op zijn vader,
Maar de Heer leeft voor eeuwig,
Hij sterft niet,
Terwijl de dood Jezus overviel.”
(vol. 1, p. 247)

ii. “Van alle boodschappers van Allah,
overleefde niemand.”
(vol. 1, p. 320)

4. Maulana Ashraf Ali Thanvi en Shah Rafi ud-Din

In het voorwoord van de vertaling in het Oerdoe van de heilige koran door Maulana Ashraf Ali Thanvi en Shah Rafi ud-Din, uitgegeven in 1934 te Delhi door Nur Muhammad, eigenaar van *Ashul Mutabi*, wordt gezegd:

“In die periode verzamelde bisschop Lefroy een leger van missionarissen bijeen en verliet Engeland, belovende dat hij spoedig heel India tot het christendom zou bekeren. Na een groot geldbedrag van de mensen van Engeland verkregen te hebben en de verzekering van hen van voortdurende steun in de toekomst, deed hij zijn intrede in India en veroorzaakte een grote storm. Zijn aanval op de leerstellingen van de islam was een mislukking ... Maar de aanval gebaseerd op het argument dat Jezus levend in de hemel was met zijn stoffelijke lichaam, terwijl alle andere profeten onder de grond waren begraven, zou naar zijn mening effect blijken te hebben op de gewone massa. Op dat moment stond Maulvi Ghulam Ahmad Qadiani op en richtte zich tot Lefroy en zijn groep en zei: ‘De Jezus waarover u spreekt is dood en begraven net als andere stervelingen, en de Jezus wiens komst voorspeld is, ben ikzelf, dus moet u mij accepteren.’ Op deze wijze maakte hij de zaken zo moeilijk voor Lefroy, dat hij hem niet van zich af kon schudden. Op deze manier versloeg hij alle christelijke missionarissen van India tot Engeland.” (p. 30)

5. Maulana Ubaidullah Sindhi

Deze beroemde godsdienstgeleerde en volksleider schreef:

“*Mutawaffi-ka* betekent *mumîtu-ka* [Ik zal u doen sterven] en wat algemeen in zwang is onder het publiek is een joodse en Sabaanse fabel ... Het is geen geheim dat de koran de bron van de islam is en er is daarin zelfs niet één vers dat expliciet bewijst dat Jezus niet stierf en dat hij levend is en zal terugkomen. Dit zijn slechts de conclusies en uitleggingen van bepaalde mensen en zijn niet vrij van twijfels en onzekerheden. Hoe kan het dan aangenomen worden als een fundamenteel islamitisch beginsel?”
(*Ilham al-Rahman fi Tafsir al-Quran*, vol. 2, p. 49)

6. Maulana Abul Kalam Azad

Hij drukt zijn mening als volgt uit:

i. Na een brief ontvangen te hebben die luidde:

“Beste Maulana, ... deze Mirza’i [d.i. Ahmadi’s] schrijven verschillende opvattingen aan u toe en brengen zelfs citaten uit *Wakil Tazkira*, etc. naar voren, dat u gelooft in Jezus’ dood en dat u Mirza (Ghulam Ahmad) Sahib heeft geprezen. Schrijft u alstublieft een overtuigend boek, opdat zij het niet zullen wagen opnieuw te spreken. U dient ook daarin te vermelden dat het al uw vorige werken en opvattingen opheft, aldus geen ruimte openlatende voor wie dan ook om oude zaken ter berde te brengen.

- Dr. Inamullah Khan, *Baluchistan*”,

antwoordde de Maulana:

“1. De dood van Jezus staat in de koran zelf vermeld.

2. De kwestie van het prijzen of bekritisieren van de Mirza Sahib is niet aan de orde, omdat:

‘Wanneer je goed bent, kan je niet slecht zijn,
Hijzelf is slecht die jou slecht acht’.”

(*Malfuzat-i Azad*, samengesteld door Muhammad Ajmal Khan, Maktaba Mahaul, Karachi, p. 129-130)

ii. “Het geloof [dat Jezus levend is] is vanwege zijn aard op elke wijze een christelijke doctrine die in een islamitisch jasje wordt gepresenteerd.”

(*Naqsh Azad*, p. 102, samengesteld door Maulana Ghulam Rasul Mahr)

7. Allama Dr. Sir Muhammad Iqbal

i. Hij schrijft in een gedicht:

“Is de zoon van Maria dood, of leeft hij,
Zijn de Goddelijke attributen gescheiden van God, of één met Zijn Persoon?

Is de Komende de Nazireeër Jezus,
Of een *mujaddid* met de kwaliteiten van de zoon van Maria?

Zijn de Goddelijke woorden geschapen, of reeds voor eeuwig bestaand,
In welk geloof ligt de verlossing van de Ummah?

Zij heden voor de moslims niet genoeg,
Deze door de godgeleerdheid uitgehouwen *Laat* en *Mana*at [afgoden]?”
(*Armaghan Hijaz*, p. 227)

ii. Hij heeft in een brief geschreven:

“Ik kan u slechts vertellen wat ik geloof. Ik ben van mening dat de hadiesverslagen over de Mahdi, de komende Messias en *mujaddidiyya* ontleend zijn aan Perzische en niet-Arabische denkbeelden. Ze houden geen verband met Arabische denkbeelden of de ware geest van de koran.”

(*Iqbal Nama*, ‘Collection of the Letters of Iqbal’, deel 2, brief aan Chaudhary Muhammad Asan, p. 231)

iii. In een ander dichtvers schrijft hij:

“Kijk voor de nederdaling van God naar de minaret van uw eigen hart,
En houd op met zelfs te wachten op de Mahdi of Jezus.”
(*Baqiyat Iqbal*, p. 451)

iv. Hij heeft ook de volgende opinie geuit:

“In zoverre ik de inhoud van deze beweging begrijp, geloven de Ahmadi’s dat Jezus de dood van een sterfelijk menselijk wezen stierf en dat de terugkeer van de Messias wijst op een persoon die een geestelijke gelijkenis met hem vertoont. Deze opvatting geeft deze beweging een rationeel voorkomen.”

(*Khutbat Madras*; ook, nieuwsblad *Mujahid*, 13 februari 1935; en *Allama Iqbal ka Paigham Millat-i Islamiyya ke nam*, p. 22)

v. Over Iqbal staat vermeld:

“Jamal ud-Din Afghani, Allama Iqbal en vele andere denkers geloven dat geen enkel Mahdi of Messias uit de hemel zal nederdalen.”

(*Zamindar*, Lahore, 27 juli 1952)

8. Maulana Sayyid Sulaiman Nadawi

i. Het volgende zijn zijn opvattingen:

“De geboorte van Jezus, zijn dood en de doctrine van de Drie-eenheid in ogenschouw nemende, geloven bepaalde Amerikaanse critici en rationalisten nu dat Jezus slechts een mythologisch figuur was.”

(*Khutbat Madras*, p. 42, preek no. 2, uitgegeven door de Lahore Academy, 205 Circular Road, Lahore)

ii. “Hieruit blijkt dat zelfs vóór Syed [Ahmad Khan] bepaalde Ulama dezelfde zienswijze als die van hem voorstonden over deze kwestie [van Jezus’ dood]. Mensen die vandaag de dag dit vraagstuk tot een norm maken om geloof en ongeloof in de islam vast te stellen, geven zich over aan extremisme.”

(*Mu’arif*, maart 1930, p. 171)

iii. In een brief van een hooggeplaatste Pakistaanse overheidsfunctionaris, gepubliceerd door Maulana Abdul Majid Daryabadi in zijn nieuwsblad *Sidq-i Jadid* van Lucknow (India), staat het volgende genoteerd over de opvatting van Maulana Sayyid Sulaiman Nadawi over de ‘nederdaling’ van Jezus:

“De Maulana zei: ‘Ik sta deze opvatting zelf niet voor en beschouw de hadiesverslagen daarover als ondeugdelijk.’ De Maulana had deze opvatting van hem kenbaar gemaakt tegenover Maulana Ihtasham ul-Haq, maar had

daaraan toegevoegd dat aangezien het veel problemen veroorzaakt door zich tegenover deze opvatting op te stellen, onthield hij zich van het uiten daarvan en ook omdat deze opvatting geen verband houdt met de grondbeginselen van de islam.”

(*Sidq-i Jadid*, Lucknow, 28 oktober 1955)

9. Khwaja Hasan Nizami van Delhi

Deze geestelijke leider heeft geschreven:

i. “De westerlingen geloven dat Jezus naar de hemel opsteeg. De koran spreekt deze christelijke geloofsopvatting tegen, want het bevat het vers: *Innî mutawaffi-ka wa râfi’u-ka ilayya*, d.i. ‘O Jezus, Ik sta op het punt uw dood te veroorzaken en u verheffing en verhoging tot Mij te schenken’. Dit vers bewijst de dood van Jezus. Er is echter nog een ander vers dat zegt: *Wa mâ qatalû-hu wa mâ salabû-hu walâkin shubbiha la-hum*, d.i. de joden doodden noch kruisigden Jezus, maar zij raakten in twijfel. Dit vers bewijst dat Jezus niet aan het kruis werd gezet, maar zijn eigen dood stierf. Opstijgen naar de hemel betekent niet dat hij omhoog ging naar de hemel, maar dat zijn status in de achting van God werd verhoogd.”

(*Roznamcha*, 16 november 1931, p. 15)

ii. “Sommige mensen zeggen dat Jezus levend in de vierde hemel is. Uit de koran is bewezen dat Jezus noch vermoord noch gekruisigd werd, maar het is niet bewezen dat hij levend naar de hemel opsteeg en nog steeds leeft. Integendeel zegt de koran: ‘O Jezus, Wij zullen u doen sterven en daarna uw status in Onze ogen verhogen, of, u tot Ons verheffen’. Het woord *wafât* komt als eerste voor en het betekent *sterven*.”

(Nieuwsblad *Munadi*, Delhi, 18 september 1936, p. 16)

10. Allama Inayatullah Khan Mashriqi

Na historische getuigenissen te hebben besproken met betrekking tot de dood van Jezus, schrijft hij in zijn beroemde boek *Tazkira*:

“Het is nu duidelijk bewezen dat de profeten grote kenners waren van de natuurwetten en zeer goed onderlegd waren in kennis van de wetenschap. Zo goed geïnformeerd zijn betekent niet alleen het ware profeetschap, maar maakt ook de voorbeeldige les duidelijk dat ook Jezus’ dood overeenkomstig de Goddelijke wet gebeurde, met betrekking waartoe de koran zegt: ‘Jullie zullen geen enkele verandering zien in de wet van Allah’ (soera *Al-Fatir*).”

(*Tazkira*, vol 1, voetnoot, p. 16-17)

11. Maulana Zafar Ali Khan

De beroemde redacteur van het nieuwsblad *Zamindar* heeft geschreven:

i. “Wanneer de morele en geestelijke lering bestudeerd wordt die door Jezus werd nagelaten aan de Israëlieten na zijn dood (*wasal*), dan blijkt dat alleen die mensen nut konden ontleen aan deze erfenis, die in monnikenschap en kloosters leefden, het leven van kluizenaars leidende.”

(*Punjab Review*, samengesteld door Maulana Zafar Ali Khan, vol. 1, no. 1, 8 augustus 1901)

ii. De opvatting van Maulana Zafar Ali Khan over het vraagstuk van Jezus’ dood openbaar makende, schrijft Maulvi Abdur Rahman, de *Khatib* van de Jami’ moskee, Wazirabad:

“Rond 25 augustus, toen ik Maulana Sayyid Inayatullah Shah, de *Khatib* van de Jami’ moskee Gujrat met mij meenam, ging ik op bezoek bij Maulana Zafar Ali Khan in Karamabad. Dhr. Salik, de redacteur van *Inqilab*, en Maulana Charagh Hasan Hasrat, de redacteur van het dagblad *Ihsan*, waren daar ook aanwezig. Gedurende de conversatie kwam de naam van dhr. Inayatullah Mashriqi ter sprake. Maulana Zafar Ali Khan preeste ten eerste de oprechtheid van hart van dhr. Mashriqi. In antwoord hierop vertelde ik de Maulana dat de opvattingen dhr. Mashriqi haaks lopen op de islamitische leringen. Hij heeft bijvoorbeeld in zijn *Tazkira* ontkend dat Jezus nog steeds levend is. De Maulana antwoordde:

‘De geloofsopvatting dat Jezus nog steeds levend is, is geen islamitische geloofsopvatting. Vele moslims hebben dit verworpen.’

Hij werd met krachtige woorden gesteund door Maulana Charagh Hasrat. De pijn door deze ontkenning dat Jezus levend is van de tong van Maulana Zafar Ali Khan was met geen woorden te beschrijven. Ik zei tegen mezelf: Mijn God! Dit is dezelfde Maulana Zafar Ali Khan die gedurende veertig jaar een vooraanstaande tegenstander van de Ahmadi’s is geweest en toch is zijn eigen geloofsopvatting exact hetzelfde als die van Mirza Ghulam Ahmad.”

(Nieuwsblad *Mujahid*, 12 september 1935)

12. Allama Niyaz Fatehpuri

Hij schrijft:

"Achtendertig jaar geleden heb ikgedetailleerd in *Nigar* geschreven dat het vanuit het Goddelijke woord duidelijk is bewezen dat hij (Jezus) zijn natuurlijke dood stierf."

(Maandblad *Nigar*, Lucknow, India, juni 1961)

13. Maulana Muhammad Usman Farqleet

Hij was de hoofdredacteur van *Al-Jami'at*, Delhi, en hij geeft zijn mening als volgt:

"Indien het geloof in de tweede komst van Jezus een fundamenteel geloofsartikel en een middel tot verlossing zou zijn in de islam, dat zou de heilige koran deze doctrine zeker expliciet vermeld hebben, aangezien het beweert alle zaken van leiding te bevatten: *Inna `alai-nâ la-l-hudâ*, 'Het is Onze verantwoordelijkheid om het pad van leiding te tonen' [92:12]. De heilige koran spreekt echter nergens over de tweede komst van Jezus. Vandaar dat het juist is te concluderen dat de tweede komst van welke profeet dan ook, en dan ook nog na de *Gatam al-mursalin*, absoluut tegen de koran is ... Door te zeggen *Gatam an-nabiyyin* heeft de koran met *alif lâm* de deur naar elk soort van profeetschap gesloten. Bovendien is er de uitspraak van Jezus dat 'Ahmad na mij zal komen'; hij kan zelf niet meer komen na Ahmad."

(*Shabistan Urdu Digest*, New Delhi, november 1974, p. 18)

14. Muhammad Hasan ibn Muhammad Abbas

Hij was een *mudjtahid* en *ustaz* aan de Madrasa Nizamiyya, Lucknow, India. Hij schreef:

"De bevindingen van authentieke, gevestigde boeken en korancommentaren van de belangrijke geleerden bewijzen de *wafât* van Jezus, d.w.z. dat hij stierf. Alzo zijn er twee verzen in het bijzonder die bewijs verschaffen voor zijn dood: ten eerste, *Innî mutawaffî-ka wa râfi'u-ka ilayya*; en ten tweede, *Falammâ tawaffaita-nî kunta anta-raqîba `alai-him*. Deze verzen zijn voldoende genoeg om Jezus' dood te bewijzen. Indien deze niet volstaan, dan kan ik nog meer schrijven en vele hadiesverslagen ter ondersteuning geven."

(Zoals aangehaald in *Tashhiz al-Azhan*, april 1921, p. 39)

15. Abdullah Yusuf Ali

In de eerste uitgave van zijn Engelse vertaling en commentaar van de heilige koran heeft hij vers 3:54 weergegeven als: "Ik zal uw ziel nemen en u tot Mij verheffen." In de voetnoot bij dit punt in de eerste uitgave schrijft hij:

"Lees dit samen met 4:157, waarin gezegd wordt dat de joden Jezus noch kruisigden noch doodden, maar dat iemand anders in zijn gelijkenis werd gedood. De joden bleven schuldig. Maar Jezus voltooide zijn leven en toen hij stierf, werd hij tot God opgenomen."

16. Maulana Amin Ahsan Islahi

Het voormalig hoofd van de Jama'at-i Islami schrijft:

"De betekenis is dat Mohammed (vrede zij met hem) ook een boodschapper van Allah is, net zoals er vele andere boodschappers [van Allah] op de wereld zijn geweest. Ook hij zou dezelfde soort van beproevingen en tegenslagen onder ogen kunnen zien die zij ontmoetten. Net als alle boodschappers (*tamam rasul*) moest hij de fase van de dood passeren, ook hij zou op een dag sterven. Dat hij een boodschapper [van Allah] was, betekent niet dat hij niet zou sterven of niet gedood kon worden."

(*Tabaddar Quran*, vol. 1, p. 287, onder vers 3:144, uitgegeven in Lahore, 1967)

17. Sayyid Abul 'Ala Maudoodi

Hij heeft het volgende over dit onderwerp geschreven:

i. "De meest passende handelwijze volgens de koran is om af te zien van het naar voren brengen van meer bijzonderheden over *raf'a dji'smani* (lichamelijke opstijging) en over *maut* (dood). ... Men dient in werkelijkheid het opstijgen van Jezus te beschouwen als een uitzonderlijke manifestatie van Goddelijke macht en de juiste aard ervan in korte bewoordingen te laten, zoals Allah Zelf dit beknopt heeft gehouden."

(*Maulana Maudoodi pas i'trazat ka ilmi ja'iza*, door Maulvi Muhammad Yusuf, deel 1, p. 169)

ii. "Ik denk dat dit vraagstuk behoort tot de *mutashabihat* (onduidelijke verzen), omdat we de exacte aard van de opstijging van Jezus, dat hij ergens in leven is en zijn daaropvolgende nederdaling op een of ander tijdstip in de toekomst niet kunnen bevatten. Wat aan ons onderwezen is over de *mutashabihat* is dat we ze niet nader moeten bestuderen, maar louter daarin net zoveel moeten geloven als dat aan ons wordt verteld. Het beginnen te onderzoeken van de *mutashabihat* en geen acht slaan op de *muhkamat* (expliciete verzen), is een duidelijk teken van verdorvenheid."

(Brief, gedateerd 1 januari 1951, ref: 760/71, Ichhra, Lahore)

iii. In antwoord op een brief heeft Sayyid Abul 'Ala Muadoodi zijn antwoord als volgt laten opschrijven door dhr. Naeem Siddiqi:

"Wat betreft hetgeen ik begrepen heb uit de heilige koran omtrent de dood van Jezus ... heb ik dit reeds uitgelegd en u kunt het lezen. Wat betreft de tweede komst van Jezus kan ik het niet hoger plaatsen dan een mogelijkheid, omdat de koran geen uitleg erover geeft en men geen basis van stevig geloof kan vestigen op de Hadies. Het kan zijn dat Allah Jezus weer naar de aarde zal sturen en indien Hij dat zo wenst, dan kan niets dat belemmeren. In elk geval maakt dit punt geen deel uit van de islamitische doctrine."

(*Rukh Kardar*, door Chaudhary Habibullah, p. 243)

iv. De koran stelt niet expliciet dat Allah Jezus, lichaam en ziel, van de aarde naar de hemel ophief. Noch zegt het duidelijk dat hij een natuurlijke dood op aarde stierf en dat slechts zijn ziel omhoog werd geheven. Op basis van de koran kunnen dus geen van deze opvattingen met zekerheid verworpen of bevestigd worden."

(*Tafhim al-Qur'an*, door Maulana Maudoodi, p. 240)

18. Ghulam Ahmad Pervaiz

In zijn commentaar van de koran schrijft hij onder het vers, "Zij maakten plannen, en ook Allah maakte plannen" (3:53):

i. "Het volk raakte dus in twee partijen verdeeld, een die de waarheid ondersteunde en de ander die haar bestreed. De tegenstanders begonnen geheime middelen en plannen aan te wenden teneinde Jezus schade te berokkenen. Dit teniet doende riep God verborgen manieren en middelen in het leven om hem te redden en het is duidelijk dat door God ontworpen middelen in elk opzicht superieur zijn. Hun uiteindelijke doel was om Jezus gearresteerd en gekruisigd zien te krijgen, zodat hij, volgens hen, in schande en vernedering zou sterven. Maar God zei tegen Jezus: Wees niet ongerust, deze samenzwering van hun zal nooit slagen; u zal een natuurlijk dood sterven en Ik zal u hoge rangen schenken; Ik zal u ver buiten het bereik van deze vijanden voeren en u zuiveren van de beschuldigingen tegen u verzonnen; uw volgelingen lijken op dit moment zwak, maar op den duur zal Ik degenen die u volgen voor altijd boven degenen plaatsen die u verwerpen."

(*Mafhum al-Qur'an*, soera 3, v. 53-54, p. 132)

ii. "Vers 156: De lijst van hun misdaden eindigt niet hier, maar gaat door. De verwerping van de waarheid en volharding in hoogmoed en arrogantie deden hen een dusdanige toestand bereiken, dat zij een ernstige laster uitten tegen een deugdzame vrouw als Maria. En wat betreft een roemrijke profeet als Jezus, tot de dag van vandaag laten zij hem in schande sterven. De werkelijkheid is echter dat zij hem noch doodden noch hem, volgens hen, een dood van schande lieten sterven door hem aan het kruis te zetten. Wat er daadwerkelijk gebeurde was anders dan wat zij dachten wat was gebeurd en de werkelijkheid werd onduidelijk voor hen. Aan de andere kant kennen de mensen die van mening verschillen met de joden over deze zaak, nl. de christenen, de waarheid ook niet. Ook hun verklaringen zijn gebaseerd op vermoedens en giswerk. Noch de joden noch de christen kennen dus de waarheid van de gebeurtenis en geen van beide bezit enig zekere kennis. De waarheid is wat hierboven is verklaard, nl. dat Jezus niet werd gedood, noch dat hij een vervloekte dood aan het kruis stierf zoals door de joden wordt beweerd, maar dat Allah hem integendeel in status verhief."

(Ibid., soera 4, v. 156-158, p. 229)

iii. "Vers 117: Ik (Jezus) zei slechts datgene wat U (Allah) mij gebod, nl. aanbid Allah, jullie Heer en mijn Heer. Toen ik onder hen was, waakte ik over hen (zodat zij niet het verkeerde pad opgingen), maar toen U mij deed sterven, hield ik op de waker te zijn en daarna was U hun hoeder, niet alleen van hun, maar U bent de hoeder van elk ding in de schepping."

(Ibid., soera 5, v. 117)

iv. "Uit de bovenstaande uitleg komt het feit naar voren op welke wijze de heilige koran deze foute geloofsopvatting van de joden en de christenen heeft weerlegd dat Jezus was gekruisigd. Wat betreft het christelijke geloof dat hij levend naar de hemel werd opgeheven, vindt ook dit geen ondersteuning in de koran. Aan de andere kant bevat het bewijzen die duidelijk maken dat hij, net als andere profeten, zijn levensperiode op aarde voltooide en stierf."

(*Shu'la Mastur*, p. 72)

v. "De werkelijkheid is dat het concept van Jezus die levend naar de hemel werd geheven een latere uitvinding van de christelijke godsdienst is. De joden brachten het denkbild in omloop – en het leek op het eerste gezicht ook zo te zijn – dat zij Jezus aan het kruis hadden gedood. De discipelen wisten dat dit niet waar was, maar om redenen van zelfbelang konden zij dit niet tegenspreken."

(Ibid., p. 83)

19. Maulana Sayyid Abdul Da'im Jalali

Hij schrijft:

"In een authentieke hadies staat opgetekend dat de heilige profeet Mohammed heeft gezegd: 'Indien Mozes en Jezus in leven waren, dan zouden zij mij moeten volgen'."

(*Tafsir Bayan as-Subhan*, deel 3, p. 349, uitgegeven in Deoband, India)

20. Abu Zafar Nazish Rizvi

Hij schreef een gedicht getiteld *Dastan-i Haram*, waarvan een vers spreekt van de dood van de heilige profeet Mohammed:

"Na Mozes en Jezus, van de wereld,
verliet de geëerde Boodschapper naar de eeuwigheid."

(Nieuwsblad *Azad*, 12 oktober 1951)

21. Lt.-Colonel Khwaja Abdur Rashid

Hij schrijft:

"Aangezien de Ulama van de islam, waaronder zich vele bekeerlingen van de *Ahl al-Kitab* bevonden, Jezus naar de hemel hadden verheven, ontstond er bij de korancommentatoren de moeilijkheid over hoe het weer in orde kon worden gebracht dat hij zijn natuurlijke dood stierf. Vandaar dat hij, om zijn 'terugkeer op aarde' te bewijzen, voorgesteld werd als een teken van de Oordeelsdag. Iqbal begreep de realiteit en zo kwam het dat hij zei:

'Kijk voor de nederdaling van God naar de minaret van uw eigen hart,
En houd op met zelfs te wachten op de Mahdi of Jezus'."

(Weekblad *Chatan*, 1 december 1958, p. 7)

22. Maulvi Muhammad Ali of Jalandhar

Hij schrijft:

"Op een dag zat ik in een moskee in Multan, waar een Mirza'i (d.i. Ahmadi) een twistgesprek had met een Maulvi sahib. De Mirza'i bleef herhalen dat Jezus was gestorven en de Maulvi sahib schudde dan zijn hoofd ontkennend. Er gingen vijftien of twintig minuten voorbij tijdens dit twistgesprek. Ik ging naar hen toe en zat neer en zei tegen de Mirza'i: Verontschuldig de Maulvi sahib alstublieft en spreek in plaats daarvan met mij. Hij zei onmiddellijk: Jezus is gestorven. Ik hief mijn handen omhoog en zei: Laten we bidden dat Allah hem het paradijs schenkt."

(Nieuwsblad *Azad*, Lahore, 25 januari 1952, p. 1)

23. Professor Ilyas Barnee

De auteur van het beroemde anti-Ahmadiyya boek *Qadiana Mazhab* verklaart in zijn boek *Islam*

"Wat betreft het tweede punt, hoe Jezus naar God werd geheven, wordt het verder uitgelegd zoals hieronder: 'Ziedaar! God zei, O Jezus! Ik zal uw ziel nemen (u doen sterven) en u tot Mij verheffen en u zuiveren (van onwaarheden van degenen die de blasfemie uiten dat zij u hebben gekruisigd, Jezus wordt door de koran gezuiverd)' – paragraaf 6 van soera 3, *Al-i Imran*.

'En ik (Christus) was getuige van hen (christenen) toen ik onder het verkeerde, (maar) toen U mijn ziel nam (mij deed sterven), was U de waker over hen en U bent getuige van alle dingen' – paragraaf 16 van soera 5, *Ma'ida*.

"Derhalve, vrede zij met mij (zei Jezus) de dag dat ik ben geboren, de dag dat ik sterf en dat dag dat ik wederom tot leven zal worden opgewekt (bij de Opstanding)' – paragraaf 2 van soera 19, *Maryam*"

(Zie *Our Movement*, door dhr. Naseem Saifi, p. 71)

24. Khwaja Ibadullah Akhtar, B.A., van Amritsar

Hij drukte zijn zienswijze als volgt uit:

i. "Wij wensen niets meer over deze kwestie te zeggen dan dat Jezus beslist aan het kruis werd genageld. Hij stierf echter niet aan het kruis in zo'n korte periode. Maar hij raakte in een dusdanige toestand van bewusteloosheid, dat de mensen vermoedden dat hij was gestorven. In die toestand van bewusteloosheid werd hij van het kruis gehaald en, denkende dat hij dood was, in een graftombe geplaatst, waarvan we een schetstekening in dit boek hebben gegeven. Toen hij bij bewustzijn kwam, verliet hij uit zichzelf de graftombe."

(*Damishq*, p. 54, uitgegeven door de Steam Press, Amritsar, India, 1911)

ii. "De christelijke godsdienst is zo innig verbonden met de persoon van Jezus, dat indien de christenen zouden geloven dat Jezus is gestorven, dan zou deze godsdienst ook dood zijn. Deze godsdienst is dus gebaseerd op de persoon van Jezus." (Ibid., p. 50)

25. De redacteur van het maandblad *Balagh al-Quran*, Lahore

Hij schrijft:

“Net zoals een onkoranisch denkbeeld van de geboorte van Jezus een raadsel heeft gemaakt, zo zegt men ook over zijn dood dat hij gedurende tweeduizend jaar heeft voortgeleefd in de vierde hemel, dat hij zal terugkeren, trouwen, kinderen hebben en dan sterven. Het argument dat hij in de hemel naar boven is genomen, is gebaseerd op de woorden, *Bal rafa'a-hu-llâhu ilai-hi*, waarvan we de betekenis op pagina 29 hebben uitgelegd, dat Allah hem deed migreren (*hidjra*) naar Hem toe, voor Zijn religie, volgens Zijn wet voor alle profeten. Want indien *rafa'a* in de betekenis wordt genomen van *omhoog geheven naar de hemel*, dan zou men ook moeten geloven dat de profeet Idris levend is en leeft op een hoge plaats, zoals Allah over hem heeft gezegd: *Wa rafa'nâ-hu makân-an 'aliyyâ* (19:57) – ‘Wij verhieven hem tot een hoge plaats’. Kennelijk net zoals het woord *rafa'nâ-hu* gebruikt is voor Idris, zo is de betekenis van *rafa'a-hu-llâhu ilai-hi* volgens de context verheffen in status door migratie (*hidjra*), niet omhoog heffen in de lucht.”

“Laten we nu beschouwen of Jezus levend of dood is. Hiertoe dienen twee verzen van de koran bestudeerd te worden: ‘Mohammed is slechts een boodschapper van Allah; vele boodschappers vóór hem zijn gestorven (3:143); ‘De Messias, de zoon van Maria, is slechts een boodschapper van Allah; vele boodschappers vóór hem zijn gestorven’ (5:75). Beide verzen bevatten de uitdrukking: ‘Boodschappers vóór hem zijn gestorven (*qad galat min qabli-hi-r-rusul*)’. Indien er volgens dit een boodschapper vóór Jezus in leven zou zijn, dan zou men kunnen geloven dat een boodschapper vóór de heilige profeet Mohammed, nl. Jezus, ook levend zou zijn. Maar indien men volgens deze uitdrukking van geen enkele boodschapper vóór Jezus kan geloven in leven te zijn, dan moet men eraan denken dat ook Jezus, als een boodschapper vóór de heilige profeet Mohammed, volgens ‘Boodschappers vóór hem zijn heengegaan’, behoort tot deze profeten en is gestorven. En aangezien Jezus volgens de duidelijke getuigenis van de koran en overeenkomstig de natuurwetten is gestorven, is noch de opvatting correct dat hij omhoog ging naar de vierde hemel, noch kan de gedachte van zijn terugkeer naar boven komen.”

“Het volgende vers wordt ook aangehaald om te bewijzen dat Jezus leeft: *Qul: fa-man yamliku mina-llâhi shai-an in arâda an yuhlika-l-Masîha-bna Maryama wa umma-hû wa man fi-l-ardi jamî'an* (5:17). De vertaling ervan loopt gewoonlijk als volgt: ‘Zeg (O Profeet): Wie is het die zich kan mengen met Allahs voornemen wanneer hij de Messias, zijn moeder en alle schepselen op aarde wenst te vernietigen’. Indien men op grond van deze gebruikelijke vertaling gelooft dat Jezus nog steeds leeft, dan zou men ook van zijn moeder moeten geloven dat zij levend is, omdat na *Masîh* (Messias) de woorden *umma-hû* (zijn moeder) voorkomen. Echter, net zoals men accepteert dat Maria is gestorven in overeenstemming met de Goddelijke wet ‘elke ziel moet de dood smaken’, moet men achten dat ook Jezus volgens deze wet dood is. Bovendien, aangezien Jezus volgens het koranische oordeel, ‘Mohammed is slechts een boodschapper van Allah; vele boodschappers vóór hem zijn gestorven, vóór de heilige profeet Mohammed was heengegaan, d.w.z. hij stierf zoals de andere profeten, moet het onderhavige vers vertaald worden volgens de regel dat in het Arabisch op de verleden tijd kan worden geduid wanneer de onvoltooide tijd [d.w.z. heden of toekomst] wordt gebezigd. En ook eraan denkende dat de *wa* (en) in *umma-hû wa man fi-l-ard* (zijn moeder en alle schepselen op aarde) duidt op samen-zijn, is de correcte betekenis van dit vers volgens de natuurwetten dit: ‘Zeg (O Profeet): Wie is het die zich kan mengen met Allahs voornemen indien Hij, samen met de Messias en zijn moeder, alle schepselen op aarde wenst te vernietigen’.”

“In dit koranische vers is het correct om de onvoltooide tijd te beschouwen als te duiden op het verleden, net zoals in het volgende vers over de geschiedenis van Jozef de onvoltooide tijd genomen moet worden als verwijzing naar het verleden: ‘En zo gaven wij Jozef macht in het land – hij *had* (*yatabawwa'u*) de heerschappij daarin waar het hem ook *behaagde* (*yashâ'u*)’. In dit vers zijn de twee werkwoorden *yatabawwa'u* en *yashâ'u* in de onvoltooide tijd, maar zij kunnen niet anders dan in de verleden tijd worden vertaald. Te zeggen over de overleden Jozef dat ‘hij de heerschappij heeft daarin waar het hem ook *behaagt*’, is absoluut verkeerd.”

“Jezus’ dood in zijn eigen woorden – Op de Dag des Oordeels zal God aan Jezus vragen: ‘Vertelde u tegen de mensen om uzelf en uw moeder als goden naast Allah te nemen?’ Hij zal antwoorden: ‘Beslist niet! Zolang in onder hen was, waakte ik over hen en liet hen niet zo'n afgodische uitspraak doen. Echter, toen U mij deed sterven, was U de Waker over hen’. Hier maken de woorden, ‘Toen U mij deed sterven’, kenbaar dat het nadat hij gestorven was dat zijn volk hem en zijn moeder tot goden maakte. Dit onderwerp wordt uitgelegd in soera *Ma'ida*, verzen 116 en 117. De woorden van het vers zijn: *Falammâ tawaffaita-nî kunta anta-r-raqîba 'alai-hi* – ‘Toen u mij deed sterven, was U de waker over hen’. Aangezien uit de heilige koran is bewezen dat Jezus en Maria als goden werden genomen na de dood van Jezus, volgt hieruit dat hij is gestorven.”

(Maandblad *Balagh al-Qur'an*, december 1963, p. 32. uitgegeven door de *Idara Balagh al-Qur'an*, Samanabad, Lahore)

Hoofdstuk 8

Conclusie

In dit boek hebben we passages naar voren gebracht uit de heilige koran, de Gezegdes van de heilige profeet Mohammed (*ahādīth*), het unanieme oordeel (*idjma*) van de metgezellen, waarnemingen van de Rechtschappen Kaliefen, conclusies van de belangrijke Imams en vroege eerbiedwaardigen van de islam en de geschriften van hedendaagse moslimgeleerden, Arabische en niet-Arabische, van alle gedachtescholen. Ik hoop dat al deze bewijzen op bevredigende wijze klaarheid zullen brengen in het vraagstuk over Jezus' dood, geen ruimte overlatende voor enige twijfel of vraagtekens in de gedachten van de lezer.

Hoe ontstond het geloof onder de moslims dat Jezus levend is?

Het is zeer helder en duidelijk en dat in het licht van de hierboven gegeven sterke argumenten geen enkel nadenkend persoon in het geheel niet de geloofsopvatting kan accepteren dat Jezus nog steeds levend is. De vraag blijft dan: Hoe komt het dat ondanks al deze duidelijke bewijzen de misvatting zich onder de moslims verspreidde, dat Jezus nog steeds levend in de hemel is met zijn aardse lichaam gedurende tweeduizend jaar, zonder te eten en te drinken, en dat hij tijdens de laatste dagen zal nederdalen voor de hervorming van de wereld, terwijl zijn leeftijd dan slechts veertig jaar zal zijn?

Deze dwaling lijkt precies op de dwaling van de joden omtrent de tweede komst van de profeet Elias. En het was Jezus zelf, die verheven dienaar van God, die kwam en de ware betekenis ervan onthulde en zo getuigde van de waarheid van de profeet Yahya (Johannes de Doper). De joden aan de andere kant, die deze profetie letterlijk namen in de betekenis van de tweede komst van de oorspronkelijke Elias, verwierpen in hun verwachting van zijn komst niet alleen Yahya en Jezus, vrede zij met hen, maar waren ook niet in staat de Laatste der Profeten, de Trots van alle generaties, vroegere en latere, te herkennen, namelijk de heilige profeet Mohammed, vrede en zegeningen van Allah zij met hem. En toch stemmen alle geopenbaarde geschriften unaniem overeen in hun leringen dat profetieën altijd interpretatie vereisen en dat een of ander aspect ervan pas later zal worden ontrafeld. Want profetieën worden niet tegenover het stoffelijk oog vertoond, maar worden getoond aan het geestelijk en innerlijk oog. Omdat zij er niet diep over nadenkt, struikelt de massa in ieder tijdperk. Vanwege het feit dat de aard van profetieën werd genegeerd, werd deze fout zowel door de christenen als de moslims gemaakt in het begrijpen van de profetie over de tweede komst van Jezus.

Na de tijd van de heilige profeet Mohammed brachten de christenen die de islam omarmden enkele van hun vroegere, verkeerde geloofsopvattingen met zich mee. Niemand kan ontkennen dat alle verkeerde gebruiken en gedachten die heden onder de moslims heersen, meekwamen met de bekeerlingen die de islam binnentraden. Onder deze denkbeelden bevond zich de geloofsopvatting over de tweede komst van Jezus, op grond van een profetie, die de christenen voorstonden. Er bevond zich onder de moslims ook een profetie over de komst van de Messias en Mahdi in de laatste dagen, maar het had niet de betekenis die aan de profetie werd gegeven die onder de christenen heerste. Toen deze mensen moslims werden en vervolgens deze profetie in de islam aantroffen, namen zij het in dezelfde betekenis als hun christelijke opvatting daarover. Vervolgens verspreidden zich langzamerhand in de moslimgemeenschap dezelfde geloofsopvattingen als die welke hooggehouden werden door zowel christenen als joden.

1. De mening van Hafiz Ibn Qayyim

"In het boek *Zad al-Ma'ad* van Hafiz Ibn Qayyim, moge Allah hem genadig zijn, staat geschreven dat hetgeen gezegd wordt over Jezus, dat hij op de leeftijd van drieëndertig jaar omhoog geheven werd, door geen enkel verslag gesteund wordt dat acceptatie ervan bindend zou maken. Shami heeft gezegd dat het is zoals Ibn Qayyim heeft gezegd en dat dit de overleveringen van de christenen zijn."

(*Fath al-Bayan*, vol. 2, p. 49)

2. Ubaidullah Sindhi

"*Matawaffi-ka* betekent *mumîtu-ka* [ik zal u doen sterven] en hetgeen algemeen heerst onder het publiek over het leven van Jezus is een joodse en Sabaanse fabel, die zich onder de moslims verspreidde na de moord op Oesman via de vrienden van Bani Hashim onder de Israëlieten en andere niet-moslims die zich bij de islam aansloten in de tijd van Ali Ibn Abu Talib, op het oog vriendschappelijk lijkende, maar in werkelijkheid vijanden van de islam en de moslims."

"Het is geen geheim dat de koran de bron van de islam is en er staat daarin zelfs niet één vers dat expliciet bewijst dat Jezus niet stierf en dat hij levend is en zal terugkomen. Dit zijn slechts de conclusies en uitleggingen van bepaalde mensen en zijn niet vrij van twijfels en onzekerheden. Hoe kan het dan aangenomen worden als een fundamenteel islamitisch beginsel?"

(*Ilham al-Rahman fi Tafsir al-Quran*, vol. 2, p. 49)

“Aangezien de *Ulama* de christenen hebben gevolgd door te aanvaarden dat Jezus levend naar de hemel was gegaan, voordat in de koran te hebben gekeken, hebben zij daarom geprobeerd bepaalde woorden in deze verzen naar hun ondeugdelijke opvattingen te interpreteren.”

(*Tafsir Ahmadi*, vol. 2, p. 48)

4. Muhammad Asad

“De koran ontkent dus categorisch het verhaal over de kruisiging van Jezus. Er bestaan onder de moslims vele fantasierijke verhalen ... Geen van deze verhalen vinden echter de geringste ondersteuning in de koran of de authentieke tradities en de verhalen die in dit verband door de klassieke commentatoren van de koran naar voren worden gebracht, moeten derhalve verworpen worden.”

(Voetnoot bij het vers 4:157. Pagina 171 van de uitgave van *The Message of Quran*, uitgegeven door de Muslim World League, Mekka)

5. Sir Muhammad Iqbal

“Ik kan u slechts vertellen wat ik geloof. Ik ben van mening dat de hadiesverslagen over de Mahdi, de komende Messias en *mujaddidiyya* ontleend zijn aan Perzische en niet-Arabische denkbeelden. Ze houden geen verband met Arabische denkbeelden of de ware geest van de koran.” (*Iqbal Nama*, deel 2, p. 231, briefno. 87)

6. Maulana Zafar Ali Khan

“De geloofsopvatting dat Jezus nog steeds levend is, is geen islamitische geloofsopvatting. Vele moslims hebben het verworpen.”

(Nieuwsblad *Mujahid*, 12 september 1935)

7. Maulana Sayyid Sulaiman Nadawi

“...Zelfs vóór Syed [Ahmad Khan] stonden bepaalde Ulama dezelfde zienswijze voor als die van hem over deze kwestie [van Jezus' dood]. Mensen die vandaag de dag dit vraagstuk tot een norm maken om geloof en ongeloof in de islam vast te stellen, geven zich over aan extremisme.”

(*Mu'arif*, maart 1930, p. 171)

8. De redacteur van *Tanzim Ahl-i Hadith*

Verwijzende naar een artikel schrijft hij:

“Dit artikel van mij is in antwoord op die artikelen van Lt.-Colonel Abdur Rashid en dhr. Rahmatullah Tariq³, waarin zij getracht hebben te bewijzen dat de nederdaling van de Messias nabij de Dag des Oordeels geen islamitische geloofsopvatting is, maar een christelijk denkbeeld dat de moslim *Ulama* hebben aangenomen vanwege hun onnozelheid, en om vervolgens heiligheid toe te kennen aan deze geleende geloofsopvatting zochten zij steun bij ongegronde hadiesverslagen en foute commentaren van de koran om indruk te maken op de harten en gedachten van het moslimpubliek.”

(*Tanzim Ahl-i Hadith*, 8 juni 1962)

9. Ghulam Ahmad Parvaiz

“De werkelijkheid is dat het concept van Jezus die levend naar de hemel werd geheven een latere uitvinding van de christelijke godsdienst is. De joden brachten het denkbeeld in omloop – en het leek op het eerste gezicht ook zo te zijn – dat zij Jezus aan het kruis hadden gedood. De discipelen wisten dat dit niet waar was, maar om redenen van zelfbelang konden zij dit niet tegenspreken.”

(*Shu'la Mastur*, p. 83)

Uit deze extracten zal het voor de lezers duidelijk zijn dat de religie van de islam en de heilige stichter van de islam helemaal niets van doen hebben met de geloofsopvattingen die de moslims in het algemeen erop nahouden over Jezus, dat hij nog steeds leeft. Noch kan men van deze geloofsopvatting een criterium maken van geloof en ongeloof, omdat het geen islamitische geloofsopvatting is.

Net zoals men in de Hadies de profetie aantreft over de komst van Jezus, zo zegt het ook over Jezus dat hij tot op de leeftijd van 120 jaar leefde. Ook wordt in de hadiesverslagen de uiterlijke beschrijving gegeven van de te komen Messias, die anders is dan de beschrijving die van de historische Jezus wordt gegeven. Wat het meest belangrijke is, is dat de heilige profeet Mohammed de *Gatam an-nabiyyin* en de laatste der profeten is, na wie geen profeet meer kan komen, noch kan het soort van profeetschap dat aan de profeten werd geschonken na hem meer komen. In het licht van dit alles, hoe kan Jezus, die dood is, onder de moslims komen in de latere dagen?

Het feit is dat net zoals er vele overeenkomsten bestaan tussen het volk van Mozes en de volgelingen van de heilige profeet Mohammed op het punt van hun respectieve geschiedenissen, handelwijze, etc., zo zijn op gelijke wijze de rechtschappen geleerden onder de moslims de gelijkenissen van de Israëlitische profeten genoemd. In de

³ Voor de opvattingen van Rahmatullah Tariq, zie de Appendix, p. , no. 5.

islamitische profetieën worden de moslims van de laatste dagen joden genoemd, maar dit betekent niet dat zij daadwerkelijk joden zullen worden. Evenzo is de benaming 'Messias, zoon van Maria' gegeven aan een heilige van de moslims vanwege de overeenkomst beschreven in de koran 24:55 en in de hadies die zegt: "De *ulama* van mijn *umma* zijn als de profeten der Israëlieten." Deze benaming wijst er niet op dat de echte Jezus wordt bedoeld.

Appendix

In deze Appendix hebben we enkele passages bijeenverzameld die na de publicatie van dit boek gepubliceerd werden of aan het licht kwamen. De eerste vier passages zijn oorspronkelijk in het Engels, zodat in deze gevallen de oorspronkelijke woorden van de citaten hieronder staan weergegeven.

1. Adil Salahi in het Saoedische nieuwsblad *Arab News*

In het Saoedi-Arabisch Engelstalige nieuwsblad *Arab News* van 18 september 1992 loopt een van de vragen op een religieuze pagina (*Islam in Perspective*, p. 9), gesteld door een lezer uit Jeddah, als volgt:

"Zou ik u een vraag mogen stellen die u eerder heeft beantwoord: 'Werd het wonder van zijn hemelvaart voorafgegaan door de dood van Jezus Christus?' Na uw vraag te hebben gelezen waarin u zegt dat Jezus Christus niet stierf, gebeurde het dat ik een boek las getiteld *Deep into the Quran* van dr. Kamal Umar, een vooraanstaande Pakistaanse auteur. Hij schaaft zich resoluut achter de opvatting dat Jezus Christus een natuurlijke dood stierf. Ik stuur u een fotokopie van de relevante pagina's, u hierbij verzoekende de controversie op te helderen."

Het antwoord dat Adil Salahi gaf, wordt hierover volledig weergegeven:

"Ik heb inderdaad die vraag beantwoord met te zeggen dat Jezus niet stierf, maar dat Allah hem tot Zich verhief. Ik heb hierin slechts de zienswijze van de meerderheid van de geleerden gegeven, inclusief hedendaagse. Ik heb het koranische vers aangehaald dat met betrekking tot wat de joden plachten te beweren, zegt: "En hun uitspraak, 'Wij hebben de Messias, de zoon van Maria, de boodschapper van Allah, gedood,' zij hebben hem voorzeker noch gedood, noch hem gekruisigd, hoewel het gemaakt werd dat het hen zo toescheen." Dit vers sluit af met een categorische verklaring: "Voorzeker hebben zij hem niet gedood, maar Allah verhief hem tot Zich. Allah is Almachtig, Wijs."

Er zijn een aantal hadiesverslagen die spreken over de terugkeer van Jezus op deze wereld, wanneer hij zijn missie van het preken van de boodschap van het Een-zijn van Allah zal hervatten. Dat zal beslist de Goddelijke boodschap in zijn definitieve vorm zijn, d.w.z. de islam, zoals gepredikt door de Profeet Mohammed (vrede zij met hen beiden). Die hadiesverslagen en koranische uitspraken die spreken van het verheffen van de profeet Jezus, reiken een volledige rechtvaardiging aan van de zienswijze van de meerderheid van de geleerden dat Jezus Christus niet stierf, maar dat hij door Allah opgeheven werd en dat hij zijn tweede opwachting zal maken op een moment dat door Allah Zelf zal worden aangewezen en alleen bij Hem bekend is. Er staan echter in de koran verwijzingen naar Jezus Christus die een term gebruiken die zeer veelvuldig gebruikt wordt om de dood aan te geven, hoewel dat niet noodzakelijkerwijze hoeft te zijn. Taalkundig gesproken betekent het woord de voltooiing van een termijn. Wanneer het betrekking heeft op leven, dan betekent het de voltooiing van iemands leven en de beëindiging daarvan door de dood. Het wordt in deze zin in andere verzen van de koran gebruikt. Dr. Kamal Umar haalt deze verzen in zijn boek aan en vertaalt ze als te duiden op de dood van Jezus. Zo geeft hij de vertaling van vers 54 van soera 3 als volgt: "Toen Allah zei: Isa! (dit is de Arabische naam van Jezus) zeker zal Ik u doen sterven en u tot Mij verheffen en u beschermen tegen die mensen die u verwierpen." Dr. Umar staat op dit punt niet alleen. Een aantal geleerden, enkele onder hen inderdaad vooraanstaand, hebben deze zienswijze geuit en naar voren gebracht dat deze uitdrukking die in drie verschillende verzen van de koran voorkomt, in werkelijkheid betekent dat Jezus Christus een natuurlijke dood stierf. Zij wijzen erop dat Allah hem tegen zijn vijanden beschermde door hun pogingen hem te doden of te kruisigen te verijdelen. Er bestaat geen meningsverschil onder de moslimgeleerden dat Jezus gedood noch gekruisigd werd. Echter, zoals u ziet, beweren sommige geleerden dat hij een natuurlijke dood stierf.

Wanneer deze geleerden verwijzen naar de 'Hemelvaart' van Jezus, of, om de koranische uitdrukking te gebruiken, zijn verheffing tot Allah, interpreteren zij dit als een abstracte betekenis te hebben. Volgens hen betekent het dat zijn positie bij Allah werd verhoogd en dat aan hem een zeer hoge status werd gegeven. Dit is inderdaad het geval, omdat Jezus Christus een van de vijf boodschappers van Allah is die de grootste vastberadenheid hebben getoond in hun dienstbetoon aan Allahs zaak. Die andere vier zijn: Noch, Abraham, Mozes, en Mohammed (vrede zij met hen allen).

Wanneer deze geleerden spreken over de hadiesverslagen die over de tweede komst van Jezus Christus vertellen en wat hij zal gaan doen, zoals het breken van het kruis, het doden van het varken en het prediken van de boodschap van het Een-zijn van Allah, werpen zij sterke bedenkingen op over de authenticiteit ervan. Hun argumenten zijn niet zonder geldigheid. Waar komen we nu op uit? Het antwoord is dat er twee zienswijzen zijn: de eerste, die voorgestaan wordt door de meerderheid van de geleerden, is dat Jezus Christus niet stierf, maar door

Allah opgeheven werd en dat hij zijn tweede komst zal maken op een moment dat door Allah is bepaald, wanneer hij de boodschap van de islam zal prediken. De andere zienswijze is dat Jezus Christus een natuurlijke dood stierf nadat Allah hem van zijn vijanden had gered. Beide groepen van geleerden zijn het erover eens dat Jezus Christus noch gedood, noch gekruisigd werd. Het hoeft geen betoog dat degenen die de tweede zienswijze onderschrijven, niet spreken van een tweede komst van Jezus Christus.

Wat we dienen te weten is dat de opheffing van Jezus Christus levend naar de Hemel geen islamitisch geloofsartikel is. Dit betekent dat een persoon die dit ontkent geen ongelovige is. Een persoon wordt niet als ongelovig beschouwd doordat hij voorkeur geeft aan een redelijke en geldige interpretatie van een koranisch vers. Indien het koranische vers behoord had tot het soort dat niet meer dan één interpretatie toelaat, dan zou de verwerping van de betekenis ervan een persoon, die een dergelijke verwerping pleegt, gemakkelijk in de categorie van niet-gelovigen kunnen laten belanden. Dit betekent dat een persoon de zienswijze mag aannemen die hij prefereert, maar wanneer hij dat doet, dan dient hij tot de conclusie te komen die hij prefereert nadat hij de zaak nauwkeurig heeft bestudeerd en de bewijzen van elke groep van geleerden die zij ter ondersteuning van hun zienswijze verschaffen, in ogenschouw heeft genomen. Dr. Umar heeft een keuze gedaan waartoe hij zeker gerechtigd is. Ik kies voor de andere zienswijze en ik heb evenzo het recht dat te doen."

2. Zakariyya Idrees Oseni in het tijdschrift van Rabita.

De oktober 1981-uitgave van *The Muslim World League Journal*, het maandblad van de *Rabita al-Islami*, gepubliceerd vanuit Mekka in Saoedi-Arabië, bevat een artikel van Shaikh Zakariyya Idrees Oseni van Nigeria, getiteld *Jesus in the Scriptures as seen by Muslims*. Tegen het einde van dit artikel schrijft de auteur:

"Hoe het ook zij, de islamitische geloofsopvatting is dat Jezus een natuurlijke dood stierf nadat God hem van de kruisiging had gered. De verhalen over zijn hemelvaart nadat hij van de kruisi ging was gered, welke we in bepaalde Arabische boeken aantreffen, zijn kennelijk genomen uit christelijke bronnen en dienen niet erg serieus genomen te worden door moslims met heldere geesten."

3. Imam A. Khatib op een website

Er werd een vraag gesteld, gedateerd 26 juli 2001, aan imams die vragen over de islam beantwoorden op de website www.icgt.org, omtrent de betekenis van de uitdrukking *mutawaffi-ka* met betrekking tot Jezus in vers 3:54 van de heilige koran. (Zie pagina ... van dit boek.) Wijzende op het feit dat deze term elders in de koran dood betekent, vroeg de vraagsteller:

"Wanneer dit nu zo is, wat geeft het woord dan aan in ayah 3:54? Betekent het dat Hadhrat Isa (as) stierf?"

Het antwoord dat de Imam gaf, is als volgt:

"Isa (as) stierf zoals elk menselijk wezen. Er vonden enkel wonderbaarlijke gebeurtenissen plaats bij zijn geboorte en die hem van de joden redden, maar dit zal hem niet buiten zijn menselijke sfeer en natuur halen. Vele *tafsirs* van de koran halen informatie aan uit christelijke boeken, zodat men zijn gezonde verstand zal moeten gebruiken en niet moet geloven in alles wat staat geschreven. Over de koranische tekst valt niet te twisten, maar elk ander boek kan het juist of verkeerd hebben.

Hoogachtend.

Imam: A.M Khattab."

Het webadres (*url*) van de exacte plaats op deze website waar men de vraag en antwoord kan lezen, is het volgende:

www.icgt.org/Questions/QandA.htm#q004

(Deze link werd laatstelijk geverifieerd in werking te zijn op 12 november 2001)

4. Ahmad Von Denffer in zijn boek *Islam for Children*

Dit boek is uitgegeven door de Islamic Foundation, Leicester, Engeland, een organisatie die de ideologie vertegenwoordigt van bewegingen zoals de *Jama'at-i Islami* van Pakistan. Inderdaad was professor Khurshid Ahmad van de *Jama'at-i Islami* ooit de directeur van de Islamic Foundation. Aan het einde van het hoofdstuk dat handelt over Jezus schrijft Ahmad Von Denffer:

"Sommige mensen zeggen dat Profeet Isa aan het kruis werd genageld door zijn vijanden en dat hij op deze wijze stierf. Maar we weten dat dit niet waar is. Allah beschermde Profeet Isa, zodat de mensen hun kwade plannen niet konden uitvoeren. Allah zei tegen Isa: Ik zal u in vrede laten sterven en dan zal u naar Mij toe komen en met Mij zijn. Degenen die u volgden en tot mij baden en het goede deden, zullen naar Mij toe gebracht worden."

(pagina 81 van de 1993 herdruk)

Von Denffers uitspraak hier, *Ik zal u in vrede laten sterven en dan zal u naar Mij toe komen en met Mij zijn*, is klaarblijkelijk gebaseerd op de woorden van de heilige koran: "Toen Allah zei: O Jezus, Ik zal u doen sterven (*mutawaffi-ka*) en u in Mijn tegenwoordigheid verheffen (*rafi'u-ka*)" (3:54). Afgezien van Jezus' natuurlijke dood zo

duidelijk te vermelden aan het begin van zijn uitspraak, wijzen Von Denffers daarop volgende woorden, “en dan zal u naar Mij toe komen en met Mij zijn”, duidelijk op een geestelijke verheffing *na de dood* (“en dan”), zodat Jezus niet naar Allah ging toen hij levend was.

Zijn volgende verklaring dat Allah ook aan de ware volgelingen van Jezus beloofde dat zij “naar Mij toe gebracht zullen worden”, toont aan dat de ware volgelingen van Jezus *op dezelfde wijze als Jezus* naar Allah's tegenwoordigheid gingen, en dit bewijst verder dat volgens Von Denffers zienswijze Jezus op dezelfde wijze naar Allah toe ging zoals alle rechtschapen mannen en vrouwen dat doen, dat wil zeggen, op geestelijke wijze na de dood.

5. Rahmatullah Tariq in zijn boek *Burhan-ul-Quran*

Deze Pakistaanse auteur schrijft in een recent boek onder de kop ‘*Tawaffâ* betekent dood in absolute zin’:

“Het heeft geen zin om ‘gedetailleerd’ over dit onderwerp te schrijven, omdat er waarschijnlijk meer uitleg is gegeven over het woord *tawaffâ* tijdens discussies tussen Ahmadi's en niet-Ahmadi's, dan over welk ander woord ook. Niettemin is het van belang om bepaalde leiders van islamitische gedachte naar voren te halen, waarvan sommigen eeuwen geleden leefden, en zover mijn kennis reikt, waren zij geen Ahmadi's of bekend met de Ahmadiyyat. Vandaar dat men als onpartijdige waarnemer hun zienswijze niet kan negeren dat zij allen *tawaffâ* namen in de betekenis van dood.

Ik verwijs naar: de Shia commentator van de koran Allama Tabrisi (d. 1153), Shaikh Akbar Muhayy ud-Din Ibn Arabi (d. 1240), Imam Ibn Qayyim (d. 1350), Imam Abu Abdullah Muhammad ibn Yusuf, bekend als Abu Hayyan (d. 1344), de beroemde commentator van de koran Allama Mustafa Al-Maraghi (d. 1928), Allama Mahmud Shaltut, rector van de Al-Azhar universiteit van Egypte (1893-1963), Allama Rashid Raza (d. 1935) en Qazi al-Qaza Badr ud-Din Mahmud (d. 1420). Enkele van hun uitspraken worden hier gepresenteerd.

Allama Mahmud Shaltut schrijft: ‘Het is duidelijk dat de verheffing (*raf'a*), wat na de dood (*tawaffâ*) gebeurt, een verheffing in termen van rang is, niet het opheffen van het lichaam.’ (*Al-Fatawa*, uitgegeven door Daru-sh-Sharuq, Beirut en Cairo, p. 61-65)

Rashid Raza schrijft: ‘*Tawaffâ* betekent in het woordenboek een ding volledig nemen en van hieruit wordt het gebruikt in de betekenis van dood.’ (*Tafsir Manar*, 5/316/3)

Hij schrijft ook: ‘Het woord *mutawaffi-ka* in dit vers geeft onmiddellijk de betekenis van “Ik zal u doen sterven (*mu mîtu-ka*) en na de dood (*maut*) zal Ik u een hoge rang bij Mij geven”, zoals ook gezegd is over Idris: En Wij verhieven hem tot een verheven toestand’.

(*Burhan-ul-Quran*, uitgegeven door Idara Adbiyaat Islamiyya, Multan, Pakistan, 1997)